

Lidérőfény

INGYENES!

AMATŐR KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

Nyakonöntött
Próbagoblin
Szolgáltatóház
melléklettel!

XI. évfolyam, 3. szám, 2019. március

október 2018 #16 G.M.L

Gallik Attila

Gas Cloud

A new solar system

Into Orbit

Mining Operations

Concept STOVL

INFO BOX

GALLIK ATTILA – SZABADÚSZÓ 2D/3D ARTIST, GRAPHIC DESIGNER, ILLUSTRATOR

Gyermekkor óta szereti a sci-fi-t, a technológiát, az idegen világokat, szinte mindent, ami bonyolult és / vagy elvont. Ezek nagy hatással vannak munkájára, a kreativitására. 4-5 évig webfejlesztőként és tervezőként dolgozott. 2015-től szabadúszóként tevékenykedik 2D grafikusként, 3D modellezőként, illusztrátorként, textúrázóként és digitális festőként. Folyamatosan keresi, tanulja az új alkotói módszereket, igyekszik fejleszteni a munkájával kapcsolatos készségeit.

ÉLÉRHETŐSÉGEK, ONLINE GALÉRIÁK:

Portfólió: <https://www.artstation.com/forgedorder>

Instagram: <https://www.instagram.com/sp.paint>

Web: <https://forgedorder.artstation.com>

Facebook: <https://www.facebook.com/forgedOrder>

E-mail: forged.order@gmail.com

Szerkesztői köszöntő

Elérkezett a március vége, és bár a tervezettnél kicsit később, de azért a tavasz után megérkezett a legújabb AKF is! Reméljük, ez is elnyeri majd a tetszésedet!

Igyekeztünk ismét látványos képanyaggal, és érdekes novellákkal, versekkel szolgálni. Bár a novellák minőségéről általában a szerkesztőségben belül is eltérnek a vélemények, azonban azt is be kell látnunk, hogy amatőr művekről van szó, így a témaválasztást és az irányt is érdemes időnként figyelembe vennünk. A fejlődés útja ebben a művészeti ágban is rögzös, senki sem úgy születik, hogy valamiben rögtön profi. A művészetekhez pedig nem csak tehetség, de kitartás és szorgalom is kell. No és nem utolsó sorban visszajelzés. Kedves olvasó! Ha bármely novelláról, versről van véleményed, legyen, az pozitív, vagy negatív, és néhány szóban meg is tudod indokolni, miért tetszik, vagy éppen miért nem tetszik, bátran tedd meg azt az oldalunkon, hozzászólásban. Az alkotók minden bizonnyal igen hálásak lesznek ezért.

Tovább folytatódik a grafikusokat bemutató sorozatunk, így ebben a hónapban Gallik Attila munkásságát igyekszünk röviden bemutatni. Ugyan komolyabb interjúnk most nincs (kicsit elúsztuk idővel), ám véleményem szerint a képek önmagukért beszélnek. Érdemes felkeresni Attila ArtStation-ös portfólióját, és Instagram oldalát is, mert további fantasztikus alkotásokat lehet rajtuk felfedezni.

Régi kedves ismerősünk, Scholtz Róbert Gergely régész-történész ajánl folyóiratunk végén egy újabb kiadványt, amely az első világháború egy kevésbé ismert aspektusát mutatja be. A „Hegedűvel és puskával” című kötet a magyarországi cigányság Nagy háborús szerepvállalásával foglalkozik. A hozzá tartozó vándorkiállítás idén még két helyen is látható lesz – erről bővebb infó a cikk végén található, a 19. oldalon.

Ennyi fért most bele az AKF-be, de kitartás, az áprilisi hamarabb itt lesz, mint gondolnánk!

Tartalomjegyzék

Novellák

Nathandriel - Hegedűszó	4
Szombatfalvi László - Az urna	4
Homoergaster	
- Joacim Abrasdarox: Kréb-szó-tár	5
Craz - Dallamtapadás	6
Ebenezer - A vadak	7
Jason13 - A randevú	9

A Nyakonöntött Próbagoblin Szolgáltatóház ajánlásával

Vihartáncos

Nem bánt az, csak megkóstol!	13
---	----

Verse

Aardvark - Az üres ház balladája	16
Tordai Gábor - Kopott sorok	16
Ann Heart - Kedvesemnek	16
Tordai Gábor - Szobor arcok	16
Tordai Gábor - Merengő	17
atesz990 - Térmező	17
Anonymus R. Chynewa - Fájdalom	17
edwardhooper - Ópium	17
kosakati - Fehér láng	17

Könyvajánló

Scholtz Róbert Gergely

A Nagy Háború elfeledett cigány katonái (1914-1918)

„Hegedűvel és puskával”	18
--	----

Ez a folyóirat a Creative Commons Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi Licenc feltételeinek megfelelően felhasználható.

Kiadványunk saját felhasználásra szabadon nyomtatható, sokszorosítható, de pénzért nem értékesíthető.

A magazin készítőinek anyagi haszna a kiadványból nem származik.

IMPRESSZUM:

Lidércfény amatőr kulturális folyóirat • XI. évf. 3. szám, 2019. március
Kiadja a Lidércfény Online Kulturális Magazin szerkesztősége

Az első borítón Gallik Attila Angular c. grafikája, a belső borítón alkotásaiból készült válogatás látható.
A hátsó borítón Gallik Attila Intergalactic Journey című munkája látható.

Felélős, tördelő- és főszerkesztő: Bognár Zsolt (Jimmy Cartwright)
Tartalmi szerkesztők, korrektorok: Török Ida, Varga Tamás József (Craz)

www.lidercfeny.hu • flip.lidercfeny.hu • lidercfeny@szentesinfo.hu • Facebook: Lidércfény Online • YouTube: LidercfenyHQ

Nathandriel

Hegedűszóló

Szorogatom a kezemben a hegedűtöket, már teljesen ráizgadt a tenyerem, pedig nincs különösebben meleg, hűvös az este. Rengetegen állnak a megállóban. Hallgatom a forgalom zaját, nézem az autókat, az ismerős házakat, csak úgy kapkodom a fejemet. Aztán inkább lehunyom a szemem, és élvezem, ahogy a szellő cirógatja az arcomat, de most ez sem segít. Rettenetesen izgulok.

Furcsán bizsereg a csuklóm, érzem, ahogy kalapál a szívem. Veszek néhány mély lélegzetet, és igyekszem elrendezni magamban a dolgot. Hegedülni fogok, ennyi az egész. Nagyon sokat gyakoroltam, menni fog, minden rendben lesz.

Beáll a 4-es villamos, szinte észre sem vettem. Egy idős bácsi siet oda az ajtóhoz, és már alig várja, hogy felszállhasson. Előreengedek egy kisiút az anyukájával, és egy középkorú párt is. Én meg csak tétován állok a nyitott ajtó előtt. A földbe gyökerezett a lábam.

Szokásos pittyegő hang, az ajtók záródnak. Nézek bambán a villamos után, közben kellemetlen érzés kavargó a gyomromban. Nem szálltam fel. Nem vagyok normális. Mégis mit művelek? Ez életem nagy estéje!

Nem baj, még bőven van időm, oda fogok érní. Szépen megvárom a következőt. Nagyot sóhajtok. Felrémlik a leírás a Müpa weboldalán, az, amelyikben a nevem szerepel: „A hegedűszóló előadja: Vigh Patrícia”. Istenem, mindig is erről álmodtam.

Befut a következő villamos, a 6-os. Ezt a számot jobban is szeretem. Erre határozottan felszálok. Megkapaszkodok az ajtónál, és már suhanunk is. Nem tudnék most egy helyben ülni. A Margit hídon megérezem a Duna illatát. Megcsodálom, ahogy a lemenő nap megvilágítja a Parlamentet.

Úgy izgulok, mint kamasz koromban az első csóknál. Régóta vágyom rá, mégis félek: jól csinálom? Sikerül? Bolondságokat gondolok, persze, hogy sikerülni fog, nem véletlenül választottak engem a sok jelentkező közül. Rengeteget próbáltam, a múlt héten még Marika néni is feljött az első emeletéről, hogy hagyjam már abba a hegedülést, mert aludni szeretne. Pedig ő nagyon szereti, ha játszom.

Amíg átszálok a 2-es villamosra, egy pillanatra megfedekezem az egészről. Jobban szeretem ezt a régebbi típusú kocsit,

sokkal jobb a hangulata. Ez a vonal különösen szép, végig a part mentén megy. Ritkán járok erre, és mindig rácsodálkozok, hogy milyen szép a város.

Rápillantok az órára, alig múlt hat. Lehet, hogy túl korán fogok odaérni? Remek! Egy újabb dolog, amin aggódhatok. Állok egy darabig, de aztán inkább leülök. Esküszöm, hogy remegnek a lábaim. Hiába nyugtatom magam, csak egyre idege-sebb leszek. Csak nem fogom pont ma este elrontani, ugye? Előveszem a kistáskámból a félbehajtott kottákat, és pánikszzerűen átböngészem őket, ahogy a tételeket szoktam az egyetemi vizsgák előtt.

Előfordult már, hogy hibáztam, félrecsúszott egy-egy hang, de azért ritkán. Még régen, az iskolai előadásokon, de azóta sokat fejlődtem. Remélem. Vonószemekarban is helytálltam már, anyuék olyan büszkék voltak, és én is elégedett voltam magammal. Ezt is meg tudom csinálni. Persze, ez most más. Itt nem fér bele egyetlen fals hang, egyetlen tévesztés sem. Csak én játszom majd egyedül annak a sok embernek. Libabőrös leszek a gondolatától. Visszahajtom a kottákat a táskámba, fel sem fogtam a hangjegyeket. A következőnél leszálok – Müpa – Nemzeti Színház megálló. Megigazítom az estélyimet, óvatosan felemelem a hosszú szoknyát, nehogy rálépjek.

Nagy itt a nyüzsgés, én mégis csak a cipőm kopogását hallok a járdán. Nagyon sokan jöttek az előadásra. Nem is értem, miért vagyok meglepve, hiszen minden jegy elkelt. Ráharapok az alsó ajkamra – utálom, amikor ezt csinálom.

Megkeresem a művészbejáratot, ott egy kellemes hangú hölgy betessékel egy hátsó helyiségbe. Esetlenül mosolygok és bólogatok, nem akarom, hogy hallja a remegő hangomat. Leülök egy székre, és várok.

Aztán azon kapom magam, hogy már a hegedűmmel a kezemben állok a színpad mögött. Jeleznek, hogy én következem. A nézőtérrel elcsendesednek az emberek.

Azt hiszem, el fogok ájulni.

De amint felcsendül a hegedűmön az első dallam, megnyugszom.

És csak játszom.

Szombathalvi László

Az urna

Az árverésre nem volt szándékom betérni; O'Neill pubjába tartottam újdonságokat hallani a kisváros kis életéből.

Lefelé a Booag úton a Sullivan és fia kereskedés előtt kellett elhaladjak, ahol időnként családi tárgyakat bocsátanak árverésre. Óriásplakát hirdette a kirakatba állítva az aznapi árverést, ami felkeltette érdeklődésemet, és némi töprengés után befordultam a már elkezdett licitre. Kértem egy jegyzéket, majd helyet foglaltam a kényelmetlen fa-karosszékek egyikén.

Kikerestem az éppen folyó licit sorszámat, és a rá következő

licitárgyak listáját kezdtem böngészni. Semmi különös céloom nem volt, a nappaliba szerettem volna valami odaillőt.

Az árverések farkasai többnyire az elszegényedett, javaiktól megválni kényszeredett családok ékszereire vetik magukat, de engem, szerény pénzkészletemet is tekintetbe véve, a divatjukat múlt régiségek érdekelték.

Nemsokára harmincegyes sorszámmal egy porcelán vázát mutattak be a közönségnek. Festésében a kék szín dominált, aransárga szélekkel, és kétoldalt fül volt rajta, mint egy serlegen. Negyven euró volt a kikiáltási ára.

Rövid várakozást követően negyvenöt eurós ajánlatot tett egy női hang mögöttem.

– Ötven – szaladt ki a számon.

– Ötvenöt – licitált rám ugyanaz a női hang.

– Hatvan – mondtam, és máris eldöntöttem, hogy ez lesz az utolsó ajánlatom.

A teremben csend lett, csak a kikiáltó hangja és kalapácsütése visszhangzott. Maradtam még egy keveset, majd kiléptem a sorok közül, hogy a formásokat elintézzem.

Törékeny csomaggal a kezemben, meg a nem tervezett kiadás miatt lemondtam az aznap esti sörözést. Haza indultam egyenest.

Az új birtoklás izgalmától már gondolatban megtaláltam helyét a vázának: a nappali könyves-szekerény üveges ajtaja mögé teszem majd, diszkréten, ott nem borítja fel a szoba harmóniáját, amire egyébként kényes vagyok.

Amikor hazaértem, benyitottam a nappaliba, kicsomagoltam és letettem a vázát a kávézóasztalra. Kitértam a vitrinajtókat, de mielőtt elhelyeztem volna a vázát, levettem annak kis fedelét, és belekukkantottam.

Furcsán feketéltet valamilyen a váza alján. Megrázogattam és közelebb hajoltam. Meglepődve vettem tudomásul, hogy nem kevés hamu van benne. Ez valakinek a hamva – futott át agyamon.

Döbbenet huppantam kedvenc fotelembé. Egy darabig csak bámultam a vázát, nem tudtam, mitévő legyek. Aztán fogtam és visszatettem a fedelét, a vázát pedig a könyvek elé helyeztem, mint ahogy azt eredetileg is elterveztem.

A következő napokban az urna körül forogtak gondolataim. Elmentem Sullivan és fia-hoz, de még tanácsot sem voltak hajlandók adni, először azt hitték, a vásárlást akarom visszamondani.

Ahhoz, hogy szétszórjam vagy elföldeljem a kertemben, nem volt kedvem. Azzal pedig, hogy valahova elvigyem, esetleg a tengerbe öntsem, úgy gondoltam, még várhatok, hátha közben támad egy jobb ötletem.

Fennakadásomról O'Neill pubjában is szót ejtettem, de csak a fejüket csóválgatták a vendégek, maga O'Neill is furcsállta a dolgot.

Egy este Patrick-kel, a helyi lap szerkesztőjével azon elméltünk, hogy mennyivel másként állna a dolog, ha netán egy hullát találtam volna. Mondtam neki: írjon cikket róla, de azt felelte, nem akarja összerúgni a port a Sullivan kereskedéssel, pedig jó téma lenne az, hogy hullák kerülnek árverésre.

Teltek a napok, és a hamvakkal nem tettem semmit. A pub vendégei még érdeklődtek egy ideig a dolog felől, de aztán lassan a kisváros rögbi csapatának az esélyeire terelődött a szó.

Aztán egy este egy görnyedt öregemberre lettem figyelmes, amint egy korsó stout-tal a kezében asztalunk közelébe somfordál. Ismerős volt arca, és látva mozgásán, hogy közénk akar telepedni, hellyel kínáltam őt.

– Jó estét, Egan!

– Szólitson csak Matthew-nek – mondtam.

– A nevem Martin. Nem tudom, ha ismer, a Sullivan kereskedésnél segédkezek.

– Kicsi a város. Emlékszek, amikor még gyerek voltam, majd mindennap a házunk előtt láttam elhaladni aktatáskával a kezében.

– Úgy volt, de most azért bátorodom zavarni, Egan...

– Matthew.

– ...Matthew, mert hallottam, a napokban egy vázáról beszélt, amit liciten vásárolt. Azt hiszem, félreértés történt.

– Miféle félreértés, Martin?

– Hogy magyarázzam? Mint mondtam, Sullivanéknél dolgozom a hét két napján, de van, amikor hármon. Bejárok... Azt mondják, másra nem is bíznák... Egyeztetem a kartotékot, takarítok is... Tudja, a tárgyak számozva vannak, meg ilyenek.

– Bökje már ki az istenért! Mi van azzal a vázával?

– Az égvilágon semmi. Már négyszer is volt liciten, de senki sem kellett ez ideig. Több mint egy éve, hogy ott állt a polcon, aztán én meg dohányos ember vagyok... Füstölni a hátsó udvarba kéne menjek... Eleinte ki is mentem, de az én koromban már jobban esik leülni.

– És ennek mi köze a vázához?

– Csak az ablakot nyitom meg – mondta az öreg, – a váza meg egész kézenfekvőnek mutatkozott. Még fedele is van... Úgyhogy, vizsgálja meg jobban azt a hamut Matthew, és takarítsa ki a vázát, mert én elfelejtettem, mielőtt kiállították volna.

Homoergaster

Joacim Abrasdarox: Kréb-szó-tár

E sorok írója a tárgyalt művel először a Metrón utazva találkozott. Ez nem csak azért nem véletlen, mert az írója az aki. Eredetileg az utazás közbeni olvasási szokásokról kezdtem volna gyűjteni anyagot. Egyfajta statisztika akart lenni, kik, milyen témájú könyvekkel múlatják az időt ingázás közben. Az ötletet többen, például a szerkesztőm is, kételkedéssel fogadták, mondván, inkább azt kellene vizsgálni, ha már belevágtam, mit bámulnak a mobiljukon menet közben. A kételyekkel vívódva, a szótárakat böngésző utazóközönség látványa ezen írás elkövetőjét is meglepte. Kíváncsi lettem, és bár a legnagyobb illetlenség utastársaink olvasmányába belevillogni, de azért – diszkréten – mégis megtettem. A magyarázatok-furcsa szavak és az előszó egy részlete meggyőzött, így az utam végállomásán, a felszínen egy árustól én is megvettem a könyvet.

Az Európai Unió nyelvi közössége az utóbbi száz évben sokszínű kavalkáddá vált, ami az izgalmas kulturális egyvelegével kiváló kutatási terep a nyelvészeknek, de a másik „állatfajta”, a kultúranthropológus sem unatkozik. A szakértők serege elbűvöl-

ten figyelni, amint a nyelvek peremén keveredő szókapcsolatokból új, addig ismeretlen szavak, majd nyelvkezdemények születnek. A mesterséges nyelvek, mint az eszperantó, ideje nyilvánvalóan lejárt, helyettük a spontánul kialakulóké jött el. Ezek egyik legizgalmasabbja a KRÉB, vagy más néven KERREB. A kréb alapvetően német-francia szavakon nyugszik, illetve ezek szlengjein, azokat továbbfejlesztve. Az elemzők találtak még svéd-dán-holland hatást is, valamint több arab nyelvjárás nehezen szétválasztható gyökeit. Kimutattak még benne közép európai nyelvi hatásokat, mint a lengyel, a magyar és a bolgár. Az utóbbi időben késhegyre menő vita bontakozott ki a feltételezett orosz hatásról.

A könyv megvétele után visszakerestem az erről szóló polémia egy részét a sajtóban, de a vita követését azon a ponton, amikor az orosz nagykövet tiltakozását fejezte ki, sürgősen abbahagytam. Ilyen légkörben csak idő kérdése volt, hogy valaki megpróbálja szintetizálni az addigiakat, pro-kontra, illetve összeszedje az új nyelv kincseit, ha már a szakemberek nem

teszik. A szótár ötlete vegyes fogadtatásra talált, noha az író egyik nyelvész barátja inspirálta, ha akaratlanul is. Abrasdarox nem nyelvész, csak amatőr kívülálló. A tudósok véleménye az volt, hogy egy szótár elkészítése még korai, a nyelv még alakul, de nem ez volt a legnyomósabb érv, hanem az, hogy Abrasdarox metrókocsi-vezető.

A szerzőt azonban mindez nem tántorította el – szerencsére. A szabadidejében összeállított, és nyelvész barát által lektorált könyvével jókora meglepetést és feltűnést keltett. A kiadásra egy két éve alapított, az emigránsok által az EU kultúrközegében alkotott művek megjelentetésére szakosodott kis cég, az IMPLA vállalkozott. Az előszóban a kiadó deklarálja a küldetésstudatát, mely szerint egy új nyelv megszületésénél bábáskodik. A tudományos közvélemény a kezdeti ellenállás után váratlanul meglepően jól fogadta a művet, amit stílusosan metrók körül kezdtek árusítani.

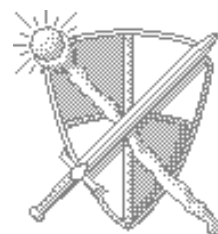
A szótár nem csupán szógyűjtemény, többször merészen elemez is. Visszakövetkeztet kezdeti alakokra és továbbfejlesztett alakokra, sőt felvázolja a lehetséges fejlődés módjait. Ezeket a

részeket olvasva arra gondoltam: íme a futurológia új formája! Kétségkívül izgalmas szellemi kaland. A vaskosra sikerült könyv rövid idő alatt bestseller lett, napilapok szenteltek neki glosszát, rádió-, és tévéinterjúkra hívták a szerzőt, aki magával cipelte a lektor barátot is ezekre. A nyelvészek közben megértették, hogy még egy kívülálló is megláthat helyesen folyamatokat, mi több, nem köti meg a kezét az akadémikus vita. A szótár sikere nem szédítette meg a szerzőt, nem tör nyelvész babérokra. Ugyanúgy vezet tovább a metrókocsikat. Az egyik vezető napilap hétfévi rovatában elmondta: szereti a munkáját, és a kultúrantropológia-nyelvészet csak hobbi nála.

A KRÉB szótár újabbán már hivatkozásként, háttériródomként is szerepel a szakmai vitákban, miközben senki, a szerző sem állítja, hogy műve tökéletes, vagy megállapításai vitathatatlanok. Éppen ez a megkapó ebben a műben, a könnyedség, el nem kötelezettség. A tudományt – légyen az bármilyen – sokszor az ilyen elhivatott, lelkes amatőrök terelik új, termékeny utakra. Nézetem szerint most is ez történt...10

Craz

Dallamtapadás

Sárkányszikla morogva haladt át a Próbagooblin főbejáratán, és a piactér felé vette kacsázó lépteit. Ismert ott egy helyi kereskedőt, akinél mindig lehetett macskafarkat kapni.

A törpének családi örökség útján – apai nagyanyai boszorkányi ágon – tulajdonába került egy titkos recept, aminek friss macskafarok a fő összetevője. Másnaposságra kiváló.

Előző este a törpe sokadmagával részt vett a ZomBerry koncerten a Szolgáltatóház nagytermében, és összekapcsolva a kellemest a még jobbal, lényegesen hozzájárult az utóbbi hónapok legnagyobb esti italfogyasztásához. A zenekar egyik dalának rövid részlete azóta se ment ki a fejéből.

Most is – miközben céltudatosan, bár kissé szédelegve battyogott a piac felé – azt a dallamfoszlányt hallotta a fejében. Újra meg újra.

A furcsa jelenség viszont nem zavarta – sőt, tetszett neki. Ellenben egy pár héttel ezelőtti másiktól, amitől bosszantó viselkedést érzett, és dühítő nyomorában azon gondolkodott, kölcsönkéri Huk láncos buzogányát, és azzal csapkodja koponyája tetejét, vagy kitalálja, miként tudná a tüskés célszerszámmal megvakarni a saját agyát.

Ahogy csökkent a távolság, ami elválasztotta a macskafarkak lelőhelyétől, úgy lett fokozatosan jobb kedve. Amikor feltűntek előtte az első bodegák, a törpe egyenesen elmosolyodott. Majd még közelebb érve görbült is az az egyenes.

Az árusok között szlalomozva már-már kezében érezte a macskafarkakat, amikor egy sunyi arcú goblin ütközött hordónyi – persze csak kisebb, óboroshordónyi – pocakjának.

– Fogják meg! Tolvaj! – harsant egy kiáltás a közelből.

Sárkányszikla összevont szemöldökkel figyelte a goblint, aki kapkodva szedegette a földre ejtett rabolt javakat, és a szétgurult sajtokat keshedt melléhez szorítva továbbmenekült. Volna.

Csakhogy Sárkányszikla gyorsan kapcsolt, és az újra nekilendülni készülő goblint szép, íves lendülettel térden rúgta.

A tolvaj erre feljajdult, s a kockakövekre hanyatlott. Lent agonizált fájó térde sanyarú sorsán, de valaki grabancon ragadta, és a levegőbe emelte.

Sárkányszikla cöcögve a fejét csóválta, majd orrba vágta a goblint, és a még mindig ismétlődő belső zene ütemére ritmikusan pofozni kezdte.

Mindezt a felüldítő testmozgást addig alkalmazta, míg a közben megérkező városőrök megunták a mosolyogva ácsorgást, és elkérték tőle az egyre kékülő-pirosodó goblint, aki láthatóan beletörődött sorsába.

A törpe nagyot sóhajtván átnyújtotta az elcsendesült goblint az örök huszadosának.

– Szívesen folytatom, ha gondoljátok! – forgatta meg jobb csuklóját a halkan nyöszörgő tolvaj ábrázatát tanulmányozva. – Ott jobb oldalt kimaradt egy kis rész.

– Köszönjük, törpúr, de nem szükséges! – felelte a huszados, majd saját kézzel kötözte meg a tolvajt. – Holnap úgyis átkerül a Sohaviszlát kapun.

Régóta jól működő gyakorlat a Száznevű városban, hogy a nem kívánt bajkeverőket, szélhámosokat, piti bűnözőket átküldik azon az egyirányú térkapun, ami a messzi Északi Nagy Kősvitagba nyílik. Az utóbbi százötven év során még senki sem tért vissza onnan, ezért a köznép a kaput Sohaviszlátnak hívta.

Sárkányszikla elégedetten bólogatott, elköszönt az öröktől, és rövid időn belül beszerezte az áhított macskafarkakat.

Amikor a nagy csokor fűszernövényel visszaíndult, úgy érezte, mintha valami hiányozna. Rájött, hogy a fejében ismétlődő zene tűnt el.

A törpe erre elmosolyodott, beleszipantott a csokor csípős illatú macskafarkfűbe, majd direkt, önként kezdte dúdolni azt a bizonyos dalt a ZomBerrytől. Szerencsére nem sokan hallották, Wendolin, a kicunelány sokkal szebben énekelte azt előző este.

Ebenezzer

A vadak

Vicces, de egyáltalán nem tudok visszaemlékezni arra, hogy miként kerültem a Solomon Cove nevű porfészekbe. Persze van valamilyen ködös, dohány-, és ópiumfüsttel kevert emlékem egy bárról, valahol Chicago rossz hírű negyedében, ahol szombat esténként cimborákkal és festett szőke lányokkal ittunk, de az már olyan távoli, hogy nem is tudom, így kezdődött-e el az egész. Ami mindebből megmaradt, az egy agyba maró fejfájás volt, és egy halvány émelygés. Távolból, mintha csak vastag függönyökön át jönne a hang, egy veszekedés foszlányai csengtek köztem és egy kipirult arcú nő között, majd egy feldúlt törtetés a részegen támolgó alakok tömegében, és persze egy eszement száguldás a kivilágítatlanul kigyózó utakon. Ez utóbbi emlék egészen valóságos volt, ahogy hunyorogva körbepillantottam a poros Dodge Coupe kormánykereke fölött.

„Solomon Cove postahivatal”, állt egy pingált fatáblán, amely egy kopott házfalon díszelgett úgy egy kőhajításnyira előttem. Magányos utcalámpa fénye világította be a feliratot, ahhoz azonban nem volt elég erős, hogy több részletet is kivehessek az épületből. Balra egy emeletes ház körvonalait véltem kivenni, amelynek földszintje talán egy üzlet kirakata lehetett, ám a félhomályban nehéz lett volna pontosan megmondani. Üveg volt, mert tompán csillogott rajta a posta előtti lámpa fénye, és betűk futottak rajta keresztbe, ám az írás olvashatatlan maradt. Szabályosan lehúzódom álltam egy járdaszegély mellett, így jobb oldalon egy szinte teljesen sötét falat érzékeltem, mivel idáig már alig világított el az utcalámpa gyér fénye. Tulajdonképpen semmilyen más fényforrást nem is láttam az egész környéken. Miután hasztalanul próbálkoztam zsebórámon kivenni, mennyi az idő, kiszálltam a kocsiból, hogy átsétáljak a halvány fénykörbe, amely a macskaköves utcát áztatta. Kilépvén a Dodge nyújtotta viszonylagos bezártságából, egy pillanatra fellélegeztem, ám a szabadság érzése villámgyorsan eltűnt. Nem is tudom, vett-e már körül ennél nagyobb csend, mint Solomon Cove macskaköves utcáján.

Hajnali három óra húsz perc volt. Visszasüllyesztettem az órát a zakóm belső zsebébe, és egyúttal kissé lesimitottam a gyűrődéseket az ingemen. Valahogy úgy festhettem, mint egy botcsinálta komikus az első fellépésén, ahogy a színpadra eső fénykúp ölelésében áll, és a cipője orrán kívül mást nem lát a környezetéből. A postahivatal előtti lámpa persze nem volt olyan erős, hogy elvakítson, így felmértem, hogy egy kicsiny téren ácsorgok, a városka feltehetőleg három legfontosabb épületének szomszédságában. A Dillon's vegyesbolt koszos kirakatüvege mögött papírdobozok, konzervek és üvegek sorakoztak szép sorban, átellenben pedig a templom tornya magasodott a tér fölé, mint egy komor őrszem. Teljesen céltalanul elindultam az utcán, nem is tudom pontosan, mit kerestem. Talán csak megnyugtatót, hogy saját lépteim valamilyen zajt csaptak ebben az idegesítő némaságban. Behajtott spaletták, bezárt ajtók, fénytelen utcalámpák és kosz kísérték utamat. Ahogy túlságosan eltávolodtam a tértől, a csend mellett társamul szegődött a sötétség is, ami önkéntelenül is arra készítetett, hogy megtapintsam a zakóm alatt hordott 45-ös Coltomat.

Jót tett azonban a vidéki levegő, fejfájásom gyorsan tompult, és ezzel arányosan visszatért a logika, az ösztön és a józanság. Lassan tíz éve voltam már a chicagói Esposito-család tagja, ennek is köszönhető, hogy megtanultam néhány leckét az odafigyelésről. A lényeg a részletekben rejlik, mondogatta mindig

Frank Nitti, és ő értette a dörgést. Solomon Cove pedig tele volt részletekkel. Az első ilyen mindjárt a mindenhová benyomuló, síri csend volt. Az nyilvánvaló, hogy a városka egy lapon sem említhető az örökké nyüzsgő Chicagóval, de itt valahogy túl nagy volt a nyugalom. Seholy egy elfojtott kutyaugatás, egy korán kelő pék csörömpölése, vagy egy távolban morgó autózaj. Aztán a mozdulatlanság, mintha csak egy gigantikus fénykép előtt sétálgatnék körbe-körbe. És végül a rend. Habár minden a mocsok vékony lehelete futott végig, az ereszek egyenesen futottak, az ablakokat fedő fatáblák elvágólag álltak, a járdaszegélyek épen szaladtak az úttest mentén és semmi, de tényleg semmi, nem hevert eldobálva a földön. A sápadt fénykör ívét követve lassan visszaértem a kocsimhoz, és egyúttal ott álltam a templom masszív ajtószárnai előtt.

Talán éppen az olasz családnál eltöltött évek miatt, talán valami más készítésre, hirtelen vágyat éreztem, hogy lenyomjam a templom széles ajtajának bronzkilincset, és belépjek a szent helyre. Nem is tudom, mit vártam, talán fényt, hangot vagy egyszerűen csak valami megnyugtatóan ismerős környezetet. Annyira megragadott az idea, hogy nem is gondoltam végig, vajon ilyen éjjeli órán egyáltalán nyitva lesz-e a templom, ám a kilincs engedett, és az ajtó nesztelenül kinyílt előttem. Nem csalódtam, odabent valóban volt némi fény, ám azt meg kell vallanom, nem annyi, mint amennyire számítottam. Egy teljesen hétköznapi, minden részletében átlagos és megszokott templombelsőt láttam, üres padosorokkal, szentek faragott szobraival, egy távoli oltárral és egy kicsiny szószékkal a magasban. Bár a festés mindenütt egy kissé megkopott már, és a fapadok is fényesre csiszolódtak a használatból, itt is minden rendezett, ám ürességtől kongó volt.

Előresétáltam a sorok közötti folyosón, ahol nyilván az idevalósiak is jártak, a szőnyeg kopottan nyúlt végig talpam alatt, elnyelve cipőm sarkának kopogását. Felpillantottam a feszületre, és ösztönösen keresztet vettem, ahogy a többiektől szoktam látni. Kissé tétován álltam ott, nem igazán tudva, hogy mi mást tegyek, de ekkor valamit meghallottam. Nem is tudom, mi volt az, akkora volt a csend körülöttem, hogy hang vagy zaj teljesen váratlanul ért. Messziről jött, tompa volt, felismerhetetlen és különös. Talán leginkább morajlásnak tűnt, mintha valahol messze egy repülőgép zúgna, vagy egy generátor zümmögne. Elkezdtem keresni a hang forrását, esetenlül bóklászva próbáltam figyelni, hol erősödik fel a zaj, vagy melyik irányból érkezik felém. Azt hiszem, pár percet eltölthettem ezzel, mígnem arra jutottam, hogy a hang alulról jön, nyilvánvalóan a templom alagsorából, ahol akár egy áramfejlesztő is lehetett. De nem az volt, erre időközben rájöttem, hanem valami más, valami tényleg különleges. Ahogy azon az éjszakán sok mindent, ezt sem tudom megmagyarázni, de a hang vonzott, mintha csak arra hívna, fedezzem fel.

Engedtem a kísértésnek, és elindultam egy korábban már észrevett lépcsősor felé, amely lefelé vezetett. Itt már nem volt annyira világos, a sötétség kezdte átvenni a hatalmat, de ahhoz elegendő volt a fény, hogy lássam, a lépcsők hosszan futnak alá a mélybe. Nem volt széles a folyosó, ezért különösebben nem aggasztott, hogy valahol félúton már a sötétségben kellett haladnom, ugyanakkor a morajlás egyértelműen innen jött, hiszen erősödött, és kezdett testet ölni. Mire leértem a lépcső aljára, ahol egy újabb szűk folyosó indult el, egyetlen magányos izzó-

val megvilágítva tőlem jó pár lépésnyire, már biztos voltam benne, hogy emberek halk és monoton beszédét hallom.

Azt hiszem, egy pillanatra megálltam, elgondolkodva, hogy továbbmenjek-e, de végül a kíváncsiságom győzött, és lassan előremérészkedtem a járatban. Hamarosan egy öreg vasajtó előtt álltam, amely nyilvánvalóan az utolsó akadály volt között, és a bizarr hangok között. Egyszerűen nem tehettem meg, hogy ne vessek legalább egy futó pillantást mindarra, ami az ajtó mögött folyt, bár agyamon átfutott nem egy elképesztő vagy éppen felháborító gondolat. Mintha csak egy chicagói akcióban lennék, ellenőriztem a pisztolyomat, majd óvatosan, és a lehető legnagyobb csendben benyitottam a helyiségbe.

Egy valószínűtlenül tágas terembe láttam be, amely feltehetőleg az egész templom méretét kitette, több helyen masszív téglaszlopokkal alátámasztva a meglepően magasán húzódó plafont. Ezek az oszlopokon olajlámpák égtek, meglehetősen jól bevillágitva a csarnokot, de teret adva furcsán táncoló árnyékoknak is. A hang itt már tisztán kivehető volt, sokan mormogtak odalent egy számomra ismeretlen nyelven, ráadásul egy zavaróan idegenül csengő hanglejtéssel. Volt ebben a hangban valami ijesztően furcsa, mintha a szavakat nem is emberek mondták volna, hanem intelligenciájuktól megfosztott teremtmények. Beljebb osontam, hogy ne csak halljam, de lássam is ezt a különös éjjeli szertartást – mert valamiképp kétségem sem volt afelől, hogy a templom alagsorában egy bizonyos rituálé zajlott.

Három lépést tettem, amikor megláttam őket. Háttal álltak nekem, enyhén előregörnyedve, kezeiket a magasba emelve. Azok a kezek! Nem vagyok bizonyos benne, hogy kezek voltak, sokkal inkább látszottak mancsoknak, amelyeket szőr fedett, és hegyes karmokban végződtek. Valami sötét, csuklyás kabátot viseltek, ezért lehetetlen volt többet látni belőlük, de már ezek láttán is végigfutott a borzongás a hátamon, és éreztem, ahogy a haj feláll a tarkómon. Nem akartam megbecsülni, mennyien lehetnek idelent, de valahogy a felszínen alvó, sötét és kihalt városka jutott az eszembe, és az, hogy még az is elképzelhető, hogy mindenki itt volt. A fegyveremért nyúltam, megnyugvást reméltem a hűvös markolattól és az ezüstösen csillogó pisztolycsótól.

Nem tudom, mi volt az, amibe lassú araszolásom közben óvatlanul belebotlottam, mialatt azokat a lényeket bámultam szinte megbabonázva. Talán a lámpák feltöltésére szolgáló olajosüveg lehetett, de az hangos, szentségtörően gurgulázó csilingeléssel gördült előre a kőpadlón, egyenesen a legutolsó sorban állók lábaihoz. Hálát adok a sorsnak, hogy nem így pillantottam meg őket először, ahogy akkor láttam meg őket, amikor hirtelen szembefordultak velem. Nem csak nem tudom, de nem is akarom részleteiben leírni azt a látványt, amit ezeknek a vadaknak, mert nem tudom őket másképp nevezni, a vicsorgó, előreugró állkapcsukban villanó tühegyes fogakkal rendelkező, és farkaszerűen szőrös pofája kellett. Apró, vörösen izzó szemük felvilant, és olyan gyűlöletet éreztem felőlük, mint még soha életemben. Meggyőződésemm volt, hogy vagy a dühös szemük, vagy a borotvaéles karmaik fognak végezni velem, és bár tökéletesen védetlenségem és tehetetlenségem éreztem magam velük szemben, rájuk emeltem a 45-öst, majd hátrálni kezdtem a kijárat felé.

Ezek a brutális, görnyedt tartású és hevesen acsarkodó lények mintha egy hangtalan parancsra indultak volna felém lépésről-lépésre, akár egy római falanx. Tekintetük lángolt, éles karmaikat előre nyújtották, és a mormolás, amit eddig hallottam, átadta helyét valami állatias hörgésnek, egy mély, gyilkos ösztönöktől vezérelt, rekedtes morgásnak. Nem tudtam eldönteni, azzal járok-e jobban, ha némán hátrálok a vasajtó felé, vagy ha elsütöm a fegyverem, esetleg az egyiket megsebesítem, vagy akár meg is ölöm. Tudtam, a vér látványa csak felingereli őket, de talán a Colt fülrepesztő dörrenése egy ilyen zárt helyiségben egy pillanatra megtorpantja őket. Ez utóbbi mellett döntöttem, és jól láthatóan a plafon felé emelve a csövet, meghúztam a 45-ös rava-

szát. Elképesztő robaj rázta meg a helyiséget, maréknyi törmelék hullt a padlóra, és porfelhő szállt alá a magasból. A vadak valóban visszahőköltek, és mintha zavarodottan pillantottak volna egymásra, de lehet, hogy csak idegesebbek lettek. Zárt soruk megtört, ahogy közelebb húzódtak az oszlopokhoz, amit furcsállottam, hiszen ez a mozdulat nem lehetett más, mint egy intelligens ember fedezék-kereső ösztöne. Lehet, hogy mégsem állatok voltak, nem primitív ösztönöktől vezérelt teremtmények, hanem az értelem szikrájával megáldott lények? Elbizonytalanodtam, de egy másodpercre sem álltam meg a kivezető ajtó felé való hátrálásomban. Csak imádkozni tudtam, hogy a lövés hangja ne csaljon pont mögém egy ilyen szörnyeteget, hiszen az gyors és kíméletlen vesztemet okozta volna.

Ahogy az előttem zsúfolódó alakok falszerű tömege szétnyílt, valami olyasmit pillantottam meg mögöttük, amely ott akkor, és azóta is az ősi, mélyen belénk vésett, elemi iszonyatot keltette fel bennem. Ahogy átláttam a vadállatok sötét, szőrös körvonala között, a háttérben egy óriási széket, vagy még inkább egy szögletesen faragott kőtrónust vettem észre, amelyben egy meztelen nő ült. Teljesen emberi volt, hacsak emberfeletti, sőt, egyenesen természetfeletti szépségét nem veszem tekintetbe. Harminckilenc éve élek Amerika egyik legzsúfoltabb városában, foglalkozásomból adódóan megszámlálhatatlan mennyiségű nővel, köztük nem egy lélegzetelállítóan gyönyörű bestiával találkoztam már, de a solomon cove-i templom sötét alagsorában, vicsorgó ördögi vadakkal körülvéve, egy démoni szépségű istennő ült.

Elképzelni sem tudtam, ki lehet ő, és miért volt ott. Ha csak egyetlen hívó mozdulatot tett volna, ha akár a tekintetével könyörgött volna, esetleg suttogva segítséget kért volna, feledve minden szörnyeteget, rohantam volna megragadni őt, és elvinni onnan olyan messze, ahol már nem érhetik őt el a vadak. De nem. Ez az égi jelenés csak ült ott a trónon, festményszépségű arcáról közöny és – bár nehezemre esik leírni – megvetés sugárzott felém. Hogyan tud egy ilyen, szavakkal leírhatatlanul gyönyörű nő olyan lekicsinylően tekinteni egy férfire, és egyben elfogadni ezeknek a torzszülött vadaknak a társaságát? Milyen imádatot adhatnak neki ezek a primitív, állati lények, amit ne tudnék akár én is felülmúlni? Csak egy fél perc kellett, és a kezdeti bűvölet bennem is elemi felháborodásba, majd keserű undorba fordult. Üvölni akartam, átvágni a szörnyek között, és kecses, fehér nyakát megszorítva kipréselni belőle az életet, mígnem tökéletes teste egy utolsót vonaglik alattam, hogy aztán diadalittasan az égnek emeljem fejem, és hisztérikusan felkacagjak.

A szűk folyosón álltam, hátam tompán beleütközött a rideg falba, ami nyomban magamhoz térített. A vadak még kétlépésnyire voltak tőlem, és felmérvén, hogy egyszerre csak egyikük tud majd kirontani az ajtón, balra fordultam, és teljes erőmből a lépcső felé szaladtam. Nem álltam meg hátranézni, eszelős iramban bukdácsoltam felfele, csak elképzelve a mögöttem nyargaló szörnyeket, amint egymást lökdösve tódulnak utánam, éppen egyikük a másikat akadályozván a hajszában. Ahogy mindez elkezdődött, úgy is ért véget – homályosan emlékszem a rohanásra, a lépcsőkre, a padsorok közötti törtetésre, egy fellökött szoborra, és a nehéz ajtó súlyára, ahogy vállammal nekimentem kitáru előttem.

Beugrottam az autóba, és indítottam, miközben a korcs vadak ráugrottak a kocsi, dörömböltek, morogtak, verték-zúzták az ablakokat, szaggatták a tetőt és a csomagtartót. Beletenyereztem a kürtbe, és azt hiszem, a betört szélvédőn át leadtam jó pár lövést is, ezúttal már cseppet sem törődve azzal, mit találak el. A motor vadul felbőgött, az abroncsok élesen csikorogtak a macskakövön, és a Dodge először lomhán megmozdult, majd gyorsulni kezdett. Elrántottam a kormányt, mire többen lecsúsztak az autóról, és mivel súlyuk már nem terhelte tovább a járművet, tövig nyomtam a gázpedált. A kocsni meglódult, az út megnyúlt alattam, és a nyílegyenes utcán végigrobogva bele-

vesztem az éjszakába. Nem néztem sem a sötét tájat, sem a tüköröket, csak hajtottam előre és előre.

Azt kérdezed, vissza akarok-e térni valaha is Solomon Cove-ba? Hogy újra le akarok-e merészkedni a templom alagsorába? Látni akarom-e újra azt a rejtélyes nőt? Vagy a szörnnyetegeket? Nos, nem, barátom, sohasem. Amire emlékezni akarok, az a rémálmaimban úgyszólván számtalanszor előbukkan, látom, ahogy az

Jason 13

A randevű

Frank Johnson izgatottan gombolta be fekete zakójának mandzsettáit. A hálószobájában álldogált a tükör előtt és végelethatalanul méregette magát. Úgy érezte, szíve nemsokára kiugrik a helyéről.

Harmincöt éves letére még mindig egyedülálló volt, sőt, ahogy elmélázott, rájött arra, sosem élt huzamosabb ideig párkapcsolatban. Életének legfontosabb női figuráját anyjának tartotta, pár évvel ezelőtti halála eléggé összetörte addigi nyugalmas és biztonságos életét. De Frank úgy érezte, pont ez a tragikus esemény lehet az, aminek folytán képes lesz arra, hogy elkötelezze magát valaki mellett, és végre családot alapítson. Viszont félnék és visszahúzódo természetéből adódóan ezek után sem vette rá magát arra, hogy nőkkal ismerkedjen. Egészen a múlt hétig.

Frank Paradise Falls csendes városában élt és a Fő utcai elektronikai szerviz menedzsereként kereste a kenyerét. Egy nap betoppant a boltba Sarah Curtis, aki az éppen műszakban álló John Fredericks-szel csúnyán összeveszett egy elromlott mikrohullámú sütő miatt. Frank a hátsó irodájából hallgatta néhány percig a vitát, és miután megelégedte a hangos rikácsolást, előre sétált, hogy lenyugtassa az összezördülő feleket.

Először Johnt intette csendre, majd amikor kissé nyugodtabban fordult oda Sarah felé, úgy érezte, meghűl ereiben a vér. A nő gyönyörű szőke haja már-már tökéletesen omlott a bal vállára, dühös, kék szeme szinte megbabonázta a férfit. Sarah valószínűleg észrevette azt, hogy megjelenésével milyen erőteljesen letaglózta Frank-et, és rögtön abba hagyta a kiabálást.

Nem sokkal később John eltűnt a hátsó raktárban, hogy leltározzon és így Frank és Sarah kettesben maradtak. Miután sikerült megbeszélniük a mikrohullámú sütő okozta galibát, hétköznapi dolgokról kezdtek el társalogni.

Ekkor Frank már a fellegekben érezte magát, nem szokott hozzá ahhoz, hogy ilyen sokáig társalogjon egy gyönyörű nővel. Viszont a kezdeti fellángolás nem volt egyirányú, Sarah is jól érezte magát a férfi társaságában. Ha a helyszínen valaki kérdőre vonja, mit is lát Frankben, nem tudott volna válaszolni. Talán csak Frank visszahúzódo, kissé esetlen, de mégis kedves stílusa ragadta meg.

Nem sokkal később Frank és Sarah telefonszámot cseréltek és elköszöntek egymástól. Frank nem tévovázott sokat, a nap végén felhívta a nőt és meghívta egy italra a város egyetlen, közel sem díszes kocsmájába, Joe hörpintőjébe. Talán nem ez volt a legszerencsésebb helyszínválasztás, de Franknek nem volt mersze rögtön étterembe invitálni a nőt.

Végül Joe hörpintője nem bizonyult rossz helyszínnek, ugyanis több órát beszélgettek és közben néhány italt is elfogyasztottak. Az igazat megvallva, az este végére mindketten becsicscentettek, de Frank nem akarta kihasználni ezt a helyzetet és ahelyett, hogy beférkőzött volna Sarah bugyijába, inkább áthívta magához vacsorázni.

a gyönyörű, csupas istennő hívogatóan int felém. De nem, sosem akarok újra odamenni, és bár látom csillogó tekintetedben, hogy téged felajzott a történet, fogadd el a tanácsom, és Te se menj oda. Könnyen meglehet, nem lesz olyan szerencséd, mint nekem, és sohasem hagyod el azt a megátkozott porfészket. Ne kísérsd a sorsot, mert magába szippant a titok, vagy egyszerűen csak elragadnak a vadak.

Sarah a meghívás előtt biztos volt abban, hogy együtt töltheti az éjszakát Frankkel, így eléggé meglepődött a közös vacsora hallatán. De valamilyen szinten meg is nyugodott, hiszen biztos volt benne, hogy Frank nem csak egy futó kalandot tervez vele, így rögtön igent mondott az invitálásra.

Frank kissé elmélázott a tükör előtt, de aztán rápillantott a falórájára és rögtön összerezett. Még egyszer végigmérte magát a tükörben, aztán kiviharzott a konyhába. Lenyitotta a sütő ajtaját és óvatosan a pultra helyezte az aranybarnára pirult csirkét. A tepsiből áttette a húst egy fehér díszedénybe, és átvitte az ebédlőbe, ott az étkezőasztalra helyezte. Az asztal már készen állt a nő fogadására, vörös terítővel volt lefedve és méregdrága porcelántányérok álltak rajta.

Frank visszasietett a konyhába és kivette hűtőjéből azt a közepes árfekvésű bort, melyet még a délután folyamán vett a közeli áruházban. Mielőtt becsukta volna a hűtőajtót, eszébe jutott, hogy egy pezsgővel is készült az alkalomra, így gyorsan azt is magához vette. Ekkor azonban megszólalt a csengő.

Frank jobb kezéből a pezsgőt a konyhapultra tette és sietve elindult a bejárati ajtó irányába. Ahogy áthaladt az ebédlőn, rájött, hogy a bal kezében még ott a bor, azt gyorsan az asztal közepére tette. Ezt követően az ajtóhoz sietett és kinyitotta. A látványtól majdhogynem elállt a lélegzete.

Sarah gyönyörű vörös estélyi ruhában állt az ajtóban, ajka izzott a szintén vörös rúzsától. Szőke haja most a jobb vállára omlott rá, kék szeméből visszatükröződött az öröm és az izgatottság.

– Kissé túlóltöztem? – kérdezte félnék mosollyal az arcán Sarah.

– Dehogy! – válaszolta izgatottan Frank, majd beinvitálta a nőt lakásába.

Miután egy öleléssel üdvözölték egymást, hamar asztalhoz is ültek. Néhány pohár bor elfogyasztása után hozzá is fogtak a csirkéhez, melyhez Frank köretként krumplipürét és franciasalátát készített.

Vacsora közben jókat nevettek, Sarah olykor-olykor meg is fogta Frank kezét, amitől eleinte a férfi zavarba jött, de a sokadik alkalommal már viszonozta a nő közeledését. Miután végeztek a csirke felével, Frank öntött egy újabb pohár bort és a nő mellé ült. Így beszélgettek még legalább egy órát.

Sarah ekkor már kissé türelmetlenül várta, hogy Frank mikor fog már komolyabban közelíteni felé. Miután rájött arra, hogy a férfi nem fogja megtenni az első lépést, ő nyomott csókot Frank arcára. Frank erre összerezett és zavartan nézett rá Sarahra. Gyorsan végigfutottak agyán az eddig történtek és viszonozta a csókot.

Néhány percnyi csókolózás után Frank kissé furcsán kezdte érezni magát és eszébe jutott a konyhapulton hagyott pezsgő. Arra a következtetésre jutott, hogyha Sarahnak már nincs is szüksége több pohár italra, neki még kell legalább egy, hogy

képes legyen teljes mértékben feloldódni. Így gyorsan felpattant és elindult a pezsgőért.

– Biztos kell még innunk? – kérdezte nevetve Sarah.

– Ártani nem árthat! – válaszolt vidáman Frank és kissé remegő kézzel elkezdte lehámozni a pezsgősüveg tetejéről a csomagolást.

Miután hozzáfért a dugóhoz, elkezdte erőteljesen feszegetni, de az nem engedett.

– Anyádat! – horkant fel Frank.

– Szóltál? – kérdezte Sarah.

– Semmi, csak nehezen adja magát az üveg! – mondta erőltetett vidámsággal Frank.

Ekkor már megelégedte a dugóval való szerencsétlenkedést, kihúzta a konyhapult alatti fiókot és előrántott egy hatalmas pengéjű, éles kést. A pengét a dugó aljához szorította, és nagy erővel próbálta kihúzni. A sokadik húzásnál már érzett valami biztatót, azt hitte, engedni fog a dugó, de erre csak kicsúszott a penge és elejtette az üveget. A pezsgő szétrobbant a konyha csempéjén és térdig össze is fröcskölte Franket.

– Jézusom! – kiáltott fel Sarah és felpattant székéből, hogy a konyhába siessen.

Frank csalódottan nézett le a csempére, amit üvegszilánkok és pezsgő borított. Ahogy lefelé bambult, meg se hallotta Sarah-t, aki meglehetősen sietve tette be a jobb lábát a konyha padlójára.

A nő valószínűleg ekkor bánta meg, hogy egy egyszerű vacsoraához magassarkú cipőt vett fel, hiszen a pezsgős csempén megcsúszott a lába, bokája erősen ki is ficamodott. Gyors tempója miatt föl se tudta fogni a helyzetet és sikkva előre dőlt.

Frank csak későn fogta fel, mi is történik, és amikor fel kezdett borulni a nő, már késő volt. Akkor jött rá, hogy a konyhakést még mindig erőteljesen szorongatja. Sarah egyenesen beledőlt a késbe, a penge teljes egészében eltűnt két melle között. A nő zavartan nézett fel Frankre, szájából vér bugyogott fel.

Frank szemébe könnyek szöktek, egyszerűen nem tudta, mit tegyen, így hirtelen csak hátralépett párat. Észre sem vette, hogy mozgás közben sem engedte el a kést, aminek pengéje így elhagyta a nő testét.

Sarah mellei közül ömleni kezdett a vér, ami elkezdte vörösre festeni a konyha fehér csempéjét. A nő fel sem fogta, mi történik, ahogy a penge elhagyta a testét, újabb adag vért köhögött fel. Maradék erejével megpróbált Frank után nyúlni, de kificamodott bokája megcsúszott a vérben és ezúttal el is tört. Sarah szinte túlvilági hangon nyögött egyet, aztán elkezdett zuhanni háttal a csempére. A bejárat mellett azonban állt egy tölgyfa szekrény, melytől nem távolodott el eléggé a nő, mikor besietett a konyhába. Sarah tarkója nagy erővel koppant bele a szekrény sarkába, majd csak ezután érte el a csempepadlót.

Frank zihálni kezdett, hirtelen azt hitte, egy rémálomba került. Próbált minél messzebb hátrálni Sarah élettelen testétől, de neki-ütközött a konyhaablaknak. Dermedten bámult a földre, közben zokogott. Néhány perc múlva már kezdte felfogni a helyzetet, és ekkor vette észre, még mindig szorongatja a kést. Ahogy felismerte tettét, messzire dobta magától és összekuporodott a konyhaablak alatt.

Kiáltani akart, de nem sok hang hagyta el a torkát. Némi erőlködés után hirtelen öklendezni kezdett, és ezt követően az elfogyasztott vacsoraadagját kihányta a vértől vöröslő padlóra. Miután a vörösbor, a sült csirke és a krumplicsüveg együttesének utolsó darabjai is világra jöttek, Frank minden erejét összeszedte és kiegyenesedve felállt. Körbenézett, majd gyorsan kinyitotta a konyhaablakot.

Megváltásként szívta be a hűvös novemberi levegőt, és úgy érezte, kezd tisztulni a tudata.

Fiatalkorában Frank rengeteg krimi olvasott, kedvencei azok voltak, ahol már a történet elején kiderült, ki a gyilkos. Mindig is izgalommal lapozgatta azokat az oldalakat, melyeken az került részletezésre, hogy az elkövető hogyan tünteti el tette

után a nyomokat. Most is próbált visszaemlékezni, de szinte fájdalommal hasított bele a felismerés, hogy olvasmányai végén mindig leleplezte a nyomozó a gazfickót.

Szemében ismét könnyek gyűltek, de megpróbálta visszafojtani őket.

„Én nem hibázok. El kell tüntetnem a testet minél előbb, aztán majd feltakarítom a nyomokat” – gondolta Frank, és azzal oda is botorkált Sarah vérbefagyott holttestéhez.

Biztos, ami biztos alapon nyakára tette a kezét, mint egy utolsó reményként, hátha él még a nő. De nem érzett pulzust.

Frank körbenézett lakásában és az ebédlőbe sietett. Az asztal jobb oldalán volt egy ablak, gyorsan kinyitotta és lenézett. Frank egy régi építésű társasházban lakott, mégpedig a második emeleten. Ebédlője ablaka alatt jó tíz méterrel egy keskeny kis sikátorban volt az épület hatalmas fém szeméttárolója, melynek fedele általában fel volt hajtva. Ezen az estén se volt másként.

Frank a gyengén pislogó utcai lámpák fényénél még épp meg tudta állapítani, hogy a kuka félig tele volt szemetes zsákokkal.

„Nem fog olyan nagy zajt csapni, ha ledobom a testet. Meglesz ez” – bizakodott magában Frank.

Ismét a konyha felé vette az irányt, ahol a vér már az összes csempelapra ráfolyt, a helyiség közepén pedig már Frank hányásával keveredett. Ha egy külső szemlélő eltekint a tragikus kontextustól, akár egy Jackson Pollock festményre is asszociálhatott volna a látványtól. Frank Sarah testéhez botorkált és megfogta a nő lábait. Húzni kezdte a nőt, egész végig az ebédlő ablakáig.

Frank hiába gondolta azt, hogy egyszerű lesz majd eltüntetni a nyomokat, már az ebédlő világos barna parkettáján is folyt a vér.

A férfi elengedte a nő lábait és most a két karját ragadta meg, felrántotta a testet és a felső részét már ki is tolt az ablakkereten kívülre. Ekkor Frank észrevette, hogy fekete zakója csupa vér. Maga se tudta már miért, de levette magáról, így megadva az esélyt hófehér ingjének, hogy vörös színben pompázzon. Frank ledobta egy asztal melletti székre a zakót és már a lábánál fogva tolt a női testet a szabadesés felé, de valaki kopogtatni kezdett az ajtón.

Frank az ijedtségtől összerándult, majd megcsúszott a lába alatt összegyűlt vérben és már nem tudott Sarah teste után nyúlni. A nő teste zuhanás közben megpördült a levegőben és a szeméttároló felé tartva a feje beleütközött a fedélbe. Ezt követően Sarah felsőteste ismét megpördült és a kukában landolt, azonban néhány csonttörés kíséretében az alsó része a tároló külső részén maradt.

A fedél a női fejjel való ütközésben megremegett, majd mikor a test fele a tárolóban, a másik fele azon kívül helyezkedett el, nagy erővel lecsapódott.

Ha Sarah még életben lett volna, biztos üvöltött volna, hiszen ebben a pillanatban ripityára tört a csipője. Szerencsére ebből már nem érzett semmit.

Frank nem követte figyelemmel a zuhanást, egyedül a fedél lecsapódását hallotta, de fel se fogta, annyira lefoglalta az, hogy ne essen össze a félelemtől.

„Ki a franc van az ajtónál?” – gondolta a férfi.

– Miss Kovac vagyok! Minden rendben odabent, Mr. Johnson? Elég furcsa hangok jöttek magától az elmúlt fél órában!

„Miss Kovac, hát persze, az alsó szomszédom” – nyugodott meg kissé Frank.

Miss Kovac hetveketedik életében járt, a lakóközösség kifejezetten szerette, hiszen hiába volt egy igazi minden lében kanál idős asszony, mindenkinek szívesen segített.

– Üdv, Miss Kovac! Nincs semmi baj, épp takarítottam, aztán elcsúsztam a frissen mosott padlón. Nem lett bajom, minden a legnagyobb rendben! – mondta hangosan Frank és imádkozott, hogy az asszony be ne nyisson, hiszen a bejáratú ajtó nem volt bezárva.

– Akkor megnyugodtam, de ha nem bánja, szeretném magam is szemügyre venni, nehogy baja legyen később. Egy kis esés is lehet komoly, én már csak tudom, Mr. Johnson – nevetgélt Miss Kovac és Frank már hallotta is, ahogy kezével megfogja a kilincset.

„Ne, ne, NEEEE!” – akart kiáltani Frank, de nem hagyták el szavak a száját.

Teste viszont azonnal cselekedett és futva sietni kezdett az ajtó felé. De már késő volt, Miss Kovac benyitott és azonnal elfehéredett, mikor megpillantotta a vérben ázó konyhát és ebédlőt. Frank azonban ott termett az asszony előtt, két vállánál fogva berántotta az előszoba parkettájára, és tiszta erőből becsapta az ajtót. Miss Kovac egy zsák krumpliként terült el arccal előre, homloka nagyot koppant a padlón, orra eltört.

– Nagyon sajnálom, Miss Kovac, tényleg! – harsogta Frank és fel-alá kezdett járkálni a nő felett. Teljesen elvesztette a kontrollt ön maga felett, fogalma sem volt, mitévő legyen.

Miss Kovac nehezen a hátára fordult, hisztérikusan sírt, nem tudott megszólalni, két kezét az arca elé húzta.

– Nem akarom ezt, de muszáj, értse meg! – mondta ingerülten, kisírt szemekkel Frank és azzal teljes erővel fejbe rúgta a nőt.

Miss Kovac nem túl szép látványt nyújtó orra még többet roncsolódott, műfogsora kirepült az ebédlő padlójára. Arcából dőlt a vér, már nem volt ereje, hogy kezeit arca elé emelje.

Frank rosszul lett a látványtól, de egyszerre a düh is előntötte. Úgy érezte, leleplezték és tönkretették az esélyét, hogy megszúzza ezt a véletlen balesetet.

Megtámaszkodott az előszoba falában és minden erejét beleadva rátaposott a nő fejére. Aztán még egyszer. És még egyszer. Végül addig taposta a nő fejét, amíg a parkettát vér, koponyából kitört szilánkok és agyvelő nem terítette be.

Miután Frank feleszmélt haragjából, térdre rogyott Miss Kovac teste mellett.

– Miért kellett bejönnie, bassza meg?! Ez az én házam, nem lehet csak úgy bejönni! Nem adtam engedélyt! – üvöltötte Frank és még ököllel belescapott a nő véres masszává alakult arcába.

Kézfejét egy kiálló koponyaszilánk mélyen megvágta, ez ismét feldühítette Franket, de most eszeveszett örvény helyett felkapta az asszony testét, az ebédlő ablakához sietett vele és minden gondolkodás nélkül kidobta a kuka felé.

A férfi most lenézett és most vette észre, hogy a tároló fedele már lecsapódott. Mikor ez eljutott a tudatáig, Miss Kovac teste hatalmas csattanással landolt a tároló tetején. Sarah gerince ebben a pillanatban tört el, de ő már ezt sem érezhette.

– Na, ezt most basztam el végleg! – nyögte ki Frank és vérben úszó kezeit az arcához húzva feszülten figyelni kezdte az utcát, vajon ki fog először az ott teremni, hogy utánanézzon, mi volt ez a hangzavar.

Frank tíz percig állt így az ebédlőben, de egy lélek sem jelent meg az utcán.

Némi teketóriázás után Frank nagy levegőt vett és elkezdett az étkezőasztal körül járkálni. Ismét eszébe jutottak a régi krimik, melyeket olvasott. Ezekben az elkövetők több módszert alkalmaztak, hogy eltüntessék a holttesteket, például feldarabolták őket. „Ez nem egy rossz elgondolás, de túl macerás” – gondolta Frank, miközben már a körmét is elkezdte rágni. „El is égethetném őket valami félreeső helyen. Ez már működhet” – csillant fel Frank szeme, azonban rögtön bevillant neki, hogy épp november van, napok óta hol esik az eső, hol nem. Nem tudna hol tüzet rakni.

– A farm, a kurva életbe! – csattant fel Frank és a hálószobájába rohant. Az ágya melletti polchoz sietett, kihúzta annak fiókját és előkapta belőle slusszkulcsát. Ahogy markába szorította a kulcsot, elindult az előszobába, ahol magára kapta fekete szövetkabátját és a bejárati ajtó melletti szekrényből előhúzott egy sötét télisapkát, melyet gyorsan a fejére csapott.

Gyorsan kinyitotta a bejárati ajtót, bezárta maga mögött és futva indult el a lépcsőház felé.

Kissé izzadtan ért le a földszintre, ahol kirántotta a társasház főbejáratát és a hűvös éjszakába vetette magát.

Átszaladt az utcán 1995-ös Chevrolet Suburbanjához és beszállt. Kapkodva ráadta az autóra a gyújtást és betolattott szűk utcába, ahová ledobta a testeket. Két méterrel állt meg a szeméttároló előtt, kapkodva kiszáll és felnyitotta a csomagtér ajtaját.

Futva végigpillantott a Chevrolet csomagterén és megakadt a szeme szerszámosládáján.

„Az ördög a részletekben rejlik” – gondolta Frank és kiemelte a ládát. Nem akarta összevázolni szerszámain, hiszen már így is elég kimerítő lesz kitakarítani a lakását, ha hazaér.

Ledobta a lábához a ládát, majd megragadta azt a szétroncsolódott emberi húscsapatot, amit nem olyan régen még Miss Kovacnak hívtak és bedobta a csomagtérbe. Ezt követően felhajtotta a szeméttároló fedelét és belekapaszkodott Sarah testébe.

Nem volt könnyű dolga a nővel, hiszen a testében található csontok nagy része ripityára tört, így úgy libegett ide-oda egy némely testrésze, mint egy rongybabáé. Nagy küzdelmek árán Sarah is befektette Miss Kovac mellé, becsukta a csomagtér ajtaját, felkapta szerszámosládáját és beült a volán mögé. A ládát az anyósülésre dobta és elindult Chevrolet-jével a farm felé.

Frank gyerekkorában nem volt épp egy közkedvelt személyiség, iskolatársai nap, mint nap heccelték és csúfolták. Párszor el is durvultak az események, egyszer a város széléig üldözték a „menő arcok”. Frank egészen az öreg Heston farmig menekült ellenszenves társai elől, mely már abban az időben is lakatlan volt.

A magas fenyőkkel körülvett telken Brian Heston kétszintes faháza állt, az építmény már Frank gyerekkorában is roskadozó állapotban szenvedte az idők múlását. A háztól pár méterre egy kút állt, melynek nyílását bedeszkázták.

Mikor a kis Franket utolérték nem éppen barátságos társai, lefogták, és megpróbálták feltenni a korhadt deszkákra. Szerencsére a gonosz kölykök között volt egy srác, aki a pillanat hevében fel tudta mérni a helyzet súlyát, és lebeszélte arról a többieket, hogy Franket feltegyék a kút tetejére.

Miközben Frank felidézte ezeket a kellemetlen emlékeket, már el is hajtott a város szélén álló Texaco benzinkút mellett.

– Ne aggódjatok, mindjárt ott vagyunk! – szólt hátra hangosan Frank.

Ahogy ez a mondat elhagyta a száját, rádöbrent arra, hogy hátul két élettelen test fekszik és rögtön összerendezte a félelemtől. Úgy érezte magát, mintha egy lidércnyomás közepébe került volna bele.

Mikor már kezdett eltöprengeni azon, hogy vajon elvesztette-e a józan esztét, észrevette a visszapillantó tükörben, hogy mögötte egy rendőrautó halad, melynek villogója piros és kék fényeket szórt.

„Mióta vagy te itt?!” – pánikolt be Frank.

„Ráléphetnék a pedálra és hajthatnék, mint a meszes! Nem-nem, ez nem egy kurva krimi, így semmi esélyem. Eszes vagyok, sőt, kurva okos. Simán kidumálom magam” – nyugtatta magát Frank és higgadtan félre állt a vidéki úton.

A rendőrautó is megállt mögötte és egy baseball sapkás alak szállt ki belőle. Frank a visszapillantóból nézte a közeledő rendőrt, miközben jobb kezével az anyósülésre dobott szerszámosládában matatott. Rámarkolt egy kalapácsra és gyorsan a combja mellé helyezte a tárgyat és a kezét visszadobta a kormányra.

A rendőr ekkor zseblámpájával az arcába világított, majd bekopogtatott az ablakon. Frank lehúzta az üveget.

– Baszki, Josh, te vagy az? Mi a gond? – kérdezte Frank.

– Szevasz Frankie! Nem akartalak megzavarni, csak gondoltam, szólok, eléggé pislákol a bal hátsód – mondta Josh, a rendőr.

– A francba. Ígérem, holnap azonnal elviszem szervizbe. Köszí, hogy szóltál, de ha nem gond, mennék is tovább – mondta kissé idegesen Frank.

– Úgy legyen. De azt megkérdezhetem, merre mész? Kissé

késő van már kocsikázni, nem? – vonta kérdőre Josh Franket mosollyal az arcán.

– Hát, elég bonyolult, meg sietek is, majd elmesélem valamelyik nap – mondta Frank, biccentett és már húzta volna fel az üveget.

De Josh bevilágított a raktérbe és felvonta a szemöldökét, majd szúrós szemmel visszanézett Frankre.

– Ez nem az, aminek látszik! – mentegetőzött Frank és megmarkolta a kalapácsot.

– Remélem is. Nincs vadászdény Frank, ha ilyenkor lősz vadat, azért bírság jár – mondta feszülten Josh, aztán elmosolyodott.

– De nyugi haver, nem szólok senkinek. Viszont örülnék, ha megmutatnád a prédádat. Tudod, vadászatok én is, de sose jön össze semmi. Na, mutasd, mid van! – nevetett Josh és elindult a csomagtér ajtajához.

Frank kissé lazábban kezdte szorítani a kalapácsot, de érezte, hogy baj van. Kiszállt a kocsiból és jobb kezét a háta mögé csúsztatta, hogy ne látszódjon a szerszám.

Josh már izgatottan világitott be a csomagtér ajtaján lévő ablakon, égette a kíváncsiság, vajon milyen állat teteme lehet odabent. A rossz látási viszonyoknak köszönhetően nem vehette ki, hogy emberi tetemek lapulnak hátul.

– Jövök, jövök – iramodott meg a csomagtér felé Frank.

Behelyezte a kulcsot a csomagtér ajtajába, és már nyitotta volna fel, mikor egy hatalmas villám cikázott el felettük, mely bevilágította az erdőt. Néhány másodperccel később egy óriási mennydörgés harsogott bele az éjszakába.

Josh mosolyogva az égre tekintett.

– A kurva életbe, nem is mondtak éjszakára vihart! – mondta nevetve.

Mikor tekintetét ismét Frankra irányította, már csak azt látta, ahogy az lesújt a kalapáccsal.

A szerszám nagyot koppant Josh homlokán. Koponyája berepedt, patakokban kezdett szivárogni belőle a vér. Josh baseballsapkája leesett a fejéről és a sárban landolt. A rendőr értetlenül utánanézett, majd vissza Frankre. Arcát vörösre festette a vére.

– Olyan furcsán érzem magam, biztos az időjárás – mondta zavartan Josh, és lassú léptekkel hátrálni kezdett, kezei remegtek.

Frank értetlenül nézett rá, majd ismét lecsapott a kalapáccsal a homlokára.

– Nagyon sajnálom! – kiáltotta Frank és hátratántorodott.

Josh homlokán már egy méretes lyuk tátongott, melyből agydarabok törtek a felszínre.

– De hát mit? – kérdezte remegő hangon Josh.

Jobb szeme teljesen felakadt és még mindig hátrált, de összeakadtak a lábai és háttal a földre zuhant. Tarkója egy méretes kódarabra zuhant, mely hátul is léket ütött a koponyáján.

– Jaj! – mondta halkán Josh, aztán kilehelte a lelkét. Arcán groteszk mosoly ült, Frank eleinte el se hitte, amit lát. Ijedten körbenézett, majd miután összeszedte az erejét, Josh tetemét is bedobta a csomagtérbe és beült a kocsiába.

Mielőtt elindult volna, üvöltve belefejejt néhányat a kormányba. A dуда rikító hangja miatt legalább egy tucat holló hagyta el a Chevrolet mellett álló fát.

Frank ismét útnak indult, és hogy kissé levezesse a feszültséget, bekapcsolta a rádiót. A Final Countdown című Europe dal csendült fel az egyik adón. Frank a ritmusra dobolt ujjával a

kormányon, és mielőtt észbe kapott volna, oda is ért az öreg Heston farmra. Leparkolt a kúttól néhány méterre és kiszállt a kocsiból.

Felnézett a sötét, felhős égboltra, melyet egy újabb villám szántott végig, ezt ismét hangos mennydörgés követette. Frank elindult a csomagtér felé, és ahogy kinyitotta ajtaját, elkezdett záporozni az eső.

– Már csak ez hiányzott! – kiáltott fel ingerülten Frank és megragadta Josh testét.

A tetemet a kúthoz vonszolta, de ez nem volt könnyű feladat, hiszen a hirtelen jött égszakadás hamar sáros pocsolyává változtatta az amúgy is gazos talajt.

Frank visszaszaladt a kocsihoz, benyúlt az anyósülésre a kalapácsért és a szerszám segítségével felfeszegette a kút nyílását elzáró léceket.

– Viszlát, Josh! – köszönt el Frank és azzal bedobta a rendőr holttestét a kútba.

Jól lehetett hallani, ahogy a tetem becsapódik a kút sötét, szűk és nedves fenekére. Frank már indult volna vissza a Chevrolet csomagteréhez, mikor irritáló kaparászás csapta meg a fülét. Lenézett a kút mélyére, és ugyan sok mindent nem tudott megállapítani, de azt kivette, ahogy Josh tetemét kis, szőrös testek lepik be. Patkányok.

– Legalább hoztam nektek társaságot – mosolyodott el Frank. Ez volt az a pillanat, mikor végleg megszűnt az a személy, aki eddig volt.

Frank az egyre nagyobb sárban visszabicegett a csomagtérhez és kiemelte Miss Kovac testét és nagy lendülettel őt is a kútba dobta. Már csak Sarah volt hátra.

A nőt is a kút széléhez cipelte, ám még mielőtt átadta volna a sötétségnek, még egyszer utoljára rápillantott. Ismét könnybe lábadt Frank szeme és gyorsan a nyílásba próbálta dobni a nőt. A hulla jobb keze azonban beleakadt Frank övébe.

– Kibaszott műkörömök! – kiáltott fel Frank és jobb kezével elkezdte lefeszgetni Sarah hullamerev kezét az övéről.

Ekkor a semmiből egy újabb villám sújtott le, ami egy közeli fába csapódott. Hatalmas csattanás törte meg a természet csendjét.

Frank megijedt, és ahogy hirtelen oldalra fordította a fejét, elvesztette az egyensúlyát a hatalmas sárban és nekidőlt Sarah testének.

A nő hullája háttal egyenesen a kút nyílásába dőlt, és mielőtt Frank megkapaszkodhatott volna a kút szélében, ő is zuhanni kezdett vele.

Frank üvöltött, de ez nem bizonyult jó döntésnek, hiszen szája a kút falába csapódott. Fogainak a fele egész egyszerűen kitört.

A kút egyre jobban szűkül, és mielőtt Frank elérte volna a fenekét, a bal lába beleakadt a falba. A recsenés visszhangzott a szűk térben, Frank lába szilánkosra tört. Végül a férfi puhára esett, hiszen három áldozata teste felfogta a zuhanást. De ahogy megpróbált felülni a kút alján, oldalra csúszott és beszorult a fal mellé Sarah és Miss Kovac mellé.

Az eső egyre jobban ömlött a kút sáros vize pedig egyre magasabbra tört. Frank egész testében izzott a fájdalom, rengeteg vért és latyakos vizet nyelt. Két keze teste alá szorult, nem tudta őket mozgatni. Érezte, ahogy patkányok mocoognak körülötte. Némely rágcsáló már a hullákból lakmározott.

– Est elbastam – motyogta Frank, miközben újabb adag vért és sáros vizet köhögött ki.

Nem sokkal később egy patkány kezdett falatozni a szemeiből.

Nem bánt az, csak megkóstol!

Wendolin jó ideje ül és mereng kékes derengésű itala felett, a Craz macskáihoz címzett fogadóban.

Bár a lány kifejezetten a dorombolós bársonyalpúak barátja, és nem igazán szívleli a dekorációként szolgáló, különféle színű, színkombinációjú és mintázatú cinyó-bőröket a falakon, ide csak azért tért be, mert italát, amit ebben a fogadóban Macskák könnye néven kínáltak, itt adták a legfinomabb esszenciával. Másutt más néven szerepelt, megint másol újabb névvel gazdagodott.

A Száznevű városban egyszerű kis koktélnak is száz neve volt.

Merengése tárgyául az előtte heverő szórólap szolgál:

„Halló halandók és hallatlan halhatatlanok, élők és élehetetlenek, figyelmezzetek:

A ZomBerry rockbanda új énekesnőt keres!

Ennek oka csupán az, hogy a 10-20 felbőszült csíkos morcsák, akik tévedésből megették az elődöt, midőn egy úttalan úton összetalálkoztak, banyának öltözött boszszorgány által kínált, kullé-űző testovajjal és testfőllel bekente magát.

A morcsákok ennielőzöttként találták, és kikérték maguknak, mikor nem állt szándékunkban odaadni nekik.

Boruljon köpeny a történetekre, szegény kis pacsirtánk meglehetősen szétszórt lett utána, bár biztosított minket arról, hogy jól van, a nem várt esemény óta megvilágosodott, és morcsákként szeretne újjászülni.

Lelke rajta.

Meg egyeb testrészei.

Tehát ezáltal felszabadult a főpozíció a bandában, hálás hörgéssel vennék a jelentkezőket, akiket próbára teszünk, hiszen nem lehet akar ki a frontlány, csakis bevaló nőtény vállalhatja eme posztot!

Az időpontot és a helyszínt alant olvashatjátok.”

Wendolin elgondolkozott, hogy mi lenne, ha jelentkezne. Aztán mindenféle indokkal meggyőzte magát, hogy miért inkább mégse. De talán mégis. Ah, hagyjuk!

Közben körülötte a kis kocma kiürült, a csapos is új kandúrőrrel törli egyidejűleg a pultot és a korsókat.

Megteheti, nyolc karja lévén.

– Mit tudsz erről a bandáról? – szólítja meg a csaplárost a lány.

– ZomBerry? Hmm. Jóféle rockot játszanak, haláli szövegekben. Én nem feltétlen szeretem őket, inkább októpust írok, mintsem ilyet hallgatok. De nagyon jó bulit szoktak csinálni, meg olykor a közönséget, bár azok elintézik ezt maguktól is. Sikeresek, híresek. Hallottam, hogy új énekesnőt keresnek maguknak, mert az előzőt csúnya baleset érte. Ilyen, ha a kreatúrán fejébe száll valakinek a sztárság. Rögtön azt hiszi a morcsákról is, hogy a tenyeréből etetheti.

– Való igaz. Megették a tenyere javát. Is.

– Érdekes kirándulás az amúgy. Ajánlom figyelmedbe.

– Micsodát?

– Hát a krea-túrát. Bár a többség jobban élvezi a szekatúrát, extravagánsabbaknak a tor-túra ajánlott.

– Szeretek sétálni. De nem örülnék, ha ezem-azom kirándulna. Nem kellemes a helyére visszatenni az elbitangolt üzeneteket.

– Ugyan – legyint éppen felszabadult tapadókorongos lábával a csapos –, erős idegzetűeknek javában ajánlott, szinte kötelező, kötélidegzetű program.

– Köszönöm, még emésztgetem a gondolatot.

– Emésztésedre. Cirnos-dzsúsz? – mutat felé egy narancs-sárga alapon szürke csíkos üveget.

– Nem, köszönöm! – mosolyog Wendolin, majd nagyot nyújtózva úgy dönt, alszik egyet a fogadóban a dologra.

Felsétál a szobába, és elterül az – előzőleg macskabőrtelepített – ágyon.

Mindig szeretett volna együttesben énekelni. Füstös, simogató altját sokan dicsérték már.

S most itt áll, illetve fekszik a lehetőség előtt és ahelyett, hogy a vacsija maradékán rágódna – ezt csócsálja.

Hiszen veszíteni nem veszíthet semmit sem, ha a fejére odafigyel, de nyerni még nyerhet!

Ezzel a gondolattal merül mély, valóságot szebbnek mutató álmódásba.

Másnap a kijelölt időpont előtt egy órával a helyszínen téblábol. Mások korábban keltek, és most duzzadt szemmel, csipásan, börszagató ásitások közepette vakaróznak, skáláznak, harákolnak, vagy még épp horkolnak.

Wendolin beharapja a szája szélét.

Megint elbizonytalanodott.

Elnézve a különféle fajokat, kevésnek érzi magát ide.

Sima anthro-lényként, nem látja sok esélyét a felvételre, lévén egy ilyen már van a bandában: a csapat basszerosa történetesen egy vérfarkas.

Ez az információ furcsamód csiklandós érzést vált ki a gyomra tájékán, és izgatottságot a lényében.

Reggeli gyanánt a cseresznyefa termését dézsmálgatja.

Végül egy fél-ork nyit kaput, hangképzése arra ösztökéli a seregletet, hogy rendeződjenek sorba: a banda ezennel megkezdé a válogatást.

A lánynak nem kell megmozdulnia: a sor pont az ő fája alatt ér véget.

Telik-múlik az idő, elfogytak a cseresznyék is, és sorra jönnek ki a kikoszorózott jelentkezők. Ki bóg, ki ordít, ki megsemmisült.

Egy Wendolin által meghatározhatatlan lény olyan ordításban tör ki, hogy a közelben motozó csíkos morcsák egyed riválist lát benne, és farokfelcspavva, agyarat csattogtatva felel az általa kihívásnak értelmezett bődülésre.

Ez okoz némi felfordulást.

Akik eddig nem voltak még bent, hamar elfelejtik a bejutást, hiszen egyesek szurkolni vonulnak, mások menekülnek.

Wendolin lesurran a fáról, be az ajtón: a fél-ork szájtátra figyel az eseményeket, hatalmas nyáltócsa terebélyesedik bődületes pókhasán lefolyva a lábai előtt.

A lány végiglopakodik a labirintusnak is beillő folyosón. Érzékeny fülét nem lehet becsapni, csalhatatlanul odatalál a banda szobájához.

azok működése, jelesül a táplálkozásuk és a végtermék: belegették a szívárványt, utána csillámport pufogtattak és nevettek.

Mikor a rókaszellem felkészültnek nyilvánította magát, megvakarásztta minden póni füle tövét, akik hálás szuszogással nyilvánították ki ebbéli élvezetüket, és a lány legnagyobb megdöbbenésére az egyik patától fejbúbig hófehér póni egy karkötőt hozott bársony szájában: míg a lány énekelt nekik – bár mindig ugyanazt, de nem bánták ezt a patások –, minden póni adott egy-egy színes szálát a sörényéből és a kis famanók karkötőt fontak neki belőle.

A kicune meghatódva köszönte meg az ajándékot.

Kilépett a borostyánnal befuttatott, kovácsolt kis bejáraton, amit utána zártak a plüssnek tetsző kicsi lovak.

Ők voltak a kapuzárási pónik.

Elérkezett Wendolin, a háromfarkú rókaszellem nagy pillanata, a Száznevű város *Nyakonöntött Próbagoblinhoz* címzett Szolgáltatóházában.

Ezidő szerint a lány, az izgalom gombócával a torkában lesi a közönséget.

Kinek rossz, kinek jó, kinek érdekes híreből ismeri a java részüket.

Eljött Kókuszpók, a varázsló kinézetű varázsló, kezében az elmaradhatatlan, fekete, kitömött macskájával, gőzölgő italát fogyasztva, s közben elmélyülten beszélgetve egy Meira nevű festőművész nővel, akinek hamarosan egy érdekes kiállítás nyílik, Cudar Cicusok Cafatjai címmel. Megérkezett, bár a bár szegletében ücsörögve ugyan, Sejhaj is, szerencsére nem lóg már rajta a tapimágia által a goblinja, annak érdekes neve nem jut a lány eszébe, de halovány sejtése van arról, hogy valamiféle kellemetlen, kénes szaggal áll kapcsolatban és négy betű.

Meglátja a Zúristent is, amint egy hangszert próbál az útjába kerülőknek ajándékozni, de furcsa mód senki sem kéri a ritka pengetős darabot, miáltal két feje folyton elfüstöl, gyakori összeszólalkozásaik miatt.

Hukot, a barbár barbárt megtették ajtóállónak, és az októpusz írását fontolgotató nyolckarú is itt pultol.

Van itt megannyi dombitorpe, alsó is, felső is, király is megász is. Épp azon versengenek, ki tud hosszabb káromkodást elmondani egy bőfogéssel.

– Rendetegen eljöttek! – sóhajtja maga elé Wendolin. – Még Szörzetas, a yetiből avanszált pap is osztja az áldását, bár furcsamód, megint mindenki menekül előle.

– Bizony, hírlík róla, hogy hmm... saját előállítású folyadékkal áldásozik. Nem mindenki szereti az efféle keveréket – súgja a lány fülébe a vérordas.

A kicune arcát helyből elönti a pír, szíve hevesebb ritmusra vált, holott már eddig sem volt épp nyugodt.

– Olyan szétszórt lettem, azt se tudom, hol áll a fejem! – sopánkodik a szőlőgitárosuk.

– Nehogy pont te veszítsd el a fejed! A fejvesztett futamot csak két hét múlva rendezik, addig tartsd a nyakadon, ha lehetséges! – fordítja helyére a lykán a már-nem-élő-de-még-nem-holt társa fejét.

– Wendolin, készen állsz?

– Igen! – vágja rá a lány határozottan. Két szeme láng-sárgán világít, izgalomban mindhárom farkát egyszerre csóválja.

Borzongás fut végig rajta, énekelni szeretne, olyan rockpartit csapni, hogy a közönség is egymást csapdossa!

– Háárrggggrrrrreeeee! – biztatja a lányt a már a dobok mögött ülő trork is.

– Hölgyeim és uraim, lényeim és nyulaim, kedves, kedvetlen, elmedvetlenedettek, lincselők és lincstelenek, készen álltok egy ordas-zombis-trorkos bulira? – kérdezi a vámpír konferanzié.

A közönség egyöntetű igeeeeenje szinte szétveti a termet.

– Szeretnétek megismerni a csapat váratlanul eltávozott, majd csikos morcsákként újjászületett énekesnőjének utódját?

Még nagyobb ovációval döngetik meg a falakat.

– Akkor hát, jöjjön a ZomBerry, élükön pedig Wendolin, aki cune!

– Kicune – súgják oda neki.

– Aki kicune! – rikkantja a vérszívó javításul.

– Ki az az Aki? És ki Cune? Egyiket se nem ismerjük! – bőfögi be matt részegen Gyökhárom, a tekintélyes szakállhosszúságú dombitorpe. – Vérszívárogy le onnan, bulizni akarunk!

Lekeverik a sápadt bőrűt néhány pofonnal. Felvezető hatásként egy töpörödött boszorgány hűtő-fűtőszekrénye szolgált füstködpárát, drámaiság fokozására a trork dobot perget, majd a basszgitár társul hozzá, bele-belekapva az új dal fődallamába, kiegészül a válasz a szőlőgitárral.

Feszítik az idegeket, meg a húrt is, míg Wendolin fellevítál, teljes rókaszellemének megtestesülésében, tűz-sárgán izzó szemmel, háromfarkúan, ragyogva.

A közönség meglepett ó-zása után, orbitális üdvrivalgásban tör ki.

– Csapassad neki cucicunelááááá! Arúúúúúúú!!! – hergeli a lompos farkú basszeros.

Nem kell kétszer vonítania. Wendolin rázendít:

– Nem félünk a farkastól! Nem bánt az csak megkóstol! Nem kell ide nyolc ostor, mert nem félünk a farkastól!

És csapatják, a közönség is magamagát, esetleg mást, a törpék sörben fürösztik magukat, mások goblincsatáznak, majd a szólista élőholt bedobja a fejét a közönségbe. A líraibb számok alatt ork a törppel, elf a gnómmal kapaszkodik össze ringatózó táncban, odaadva magát Wendolin füstös altja varázsának.

Kókuszpókot Huk lengeti, Sejhajnak megint kinéz egy rossztermészetű bűbaj másnapra.

Zúristen unos-untalan a nyekeréjén próbál kísértetni, de mindig arra téved valaki, aki bölcsességről – esetleg előzményi tapasztalatról – téve bizonyosságot, lebeszéli valamelyik fejét erről a tettről.

Mikor a banda befejezi a koncertet – s miután párszor engedtek az őrijöngő közönség pánccélzörgetős vastapsának visszahívására –, a farkas és a róka sétálni indul a csordultig telt holdfényben.

– Nem félsz te a farkastól? – kérdezi az ordas, magához húzva a rókát, mélyen elveszve a tüzes szempár lángjában.

– Ugyan – sóhajtja a kérdezett –, nem bántasz, csak megkóstolsz!

– De meg ám!

Táncot lejtene a tündérek, fuvoláznak a nesz-kuvikok, elcseppen a hold.

A továbbiakra boruljon egy kicune-kuncogással átszótt, szemérmes fátyol...

Tordai Gábor

Kopott sorok

kopott sorok egy padon
szavakba vésett múlt
néma tanúk -
fennakadt szavak
száraz torokban
ki nem mondott
otthagytott érzések -
kopott sorok egy padon

Ann Heart

Kedvesemnek

Kedvesemnek írom eme verset,
S közben az irántad érzett szerelmem
Még jobban lánggra lobban,
Hogy szerethetnék ennél jobban?

Csókod íze még mindig a számban,
Hogy találkozzunk, már alig vártam.
Érintésedre szomjazik a testem,
Szenvedélytől izzó volt az este.

Mikor nem vagy velem, féltetek,
Még kavarnak bennem az érzelmek.
De ha meghallom a hangodat,
Magam elé képzelem az arcodat.

Távolság öl vagy erősít,
Utálom, az biztos, mert megőrjít!
Szeretlek, ezt érzem a szívemben,
Hogy mennyire? Erre szavak nincsenek!

Tordai Gábor

Szobor arcok

Sárgává aszalódott
füvek közt
szobor arcok
repedeznek.
Szívek és
kísértések
emlékkertje.
Faragom a
következő arcot...

Aardvark

Az üres ház balladája

Üres az ágyam, üres a szék.
Üres a vágyam, üres a szép
Szoba a házban, mérem a lázam,
Magamat érted, hogy megalázzam,
Nem kerül sokba. Az, amit kérek,
Neked egy mondat, nekem egy élet.
Valaha hittem: elélünk százig,
Akinek nincsen, sose hiányzik.

Szeret a laptop, szeret az óra
Ketyegő másodpercmutatója.
Szeret a tévé, szeret a paplan,
Az, amit régen anyámtól kaptam.
Szeret a lámpa, úgy hagyom, égve,
Szeret a függöny, ott lóg letépve.
Szeret a csótány, ide is mászik,
Akinek nincsen, sose hiányzik.

Egyedül élek, egyedül hállok.
Egyedül szarok, és egyedül hányok.
Lever a kór, amit egyedül kaptam,
Heverek árván, vigasztalatlan.
Lepedőm foltos, szakad a széle,
Mosom az alsóm, főzök ebédre.
Fekete pólóm, hipóban ázik,
Akinek nincsen, sose hiányzik.

Minek az étel, minek a só?
Mi ez a kétely, mi az a szó,
Ami ha nincsen, micsoda kincsen
Nevetek onnan? Hova tekintsen
Remete félszből az, aki retteg,
Sehova kapkod, ott marad, veszteg.
Meleg a kályha, akkor is fázik,
Akinek nincsen, sose hiányzik.

Üres az élet, üres a ház.
Üres a lélek, üres a máz.
Vadonatúj volt, lefogyott újhald
Karika látszik, amikor úgy volt,
Hogy a mi vágyunk azonos éppen:
Arcodat őrzöm szépia képen.
Csak aki mozdul, az, ki hibázik,
Akinek nincsen, sose hiányzik.

* * *

Tudod-e, herceg, mi az a kincs?
Sose hiányzik, akinek nincs.
Tudod-e, herceg, hol a talány?
Szerelmem nincsen, csak a magány.
Takarom kinnal, mégis kilátszik:
Akinek nincsen, sose hiányzik.

Tordai Gábor

Merengő

Merengtél már
 hazugnak tűnő
 szavak igazán?
 Hold kávján
 mélybe szédülő
 szív dobbánásán?
 Tó vizébe merülő
 nád árnyékán?
 Hamuvá váló
 tűz izzásán?
 Körbe érő
 létkerék nyomán?
 A hamuba írt
 szavak igazán?
 Az évekbe hajló
 percek riadt
 rianásán?
 Szomorú szavak
 felszakadt sebén?
 Egymás körül
 keringő testek
 nászán?
 Lélektükör
 szivárvány színén?
 S hunyt szemek
 mögött maradt
 cseppeken?

atesz990

Térmező

Mikor elalszom, arra gondolok,
 Mik lehetnek az utolsó hangok.
 A valóságot az álom is lefesti,
 Kötésben van, nem csak színleli.
 A mező átkapcsol ridegségbe,
 Nyúlik a tér az álom előtt.
 Sötét van, nem fény az út vége,
 Kockák a fáradtság mögött.
 Ködbe vész reggel, az új emlék,
 Üvegre nem nézek, hol van a fenség?
 Régebben mindenre emlékeztem,
 Lehet, alább hagyott a rossz megérzésem.

Anonymus R. Chynewa

Fájdalom

Nem tudom, hogy hogyan mondjam el,
 Nélküled az élet sem érdekel,
 Jöjj vissza hozzám, te elveszett szerelem,
 S én elfelejtem majd, hogy gonosz voltál velem.

Fáj a lélegzet a légben, hol nem vagy jelen,
 Fáj minden perc létezés, míg nem vagy velem,
 Fáj a kimondott szó, ha te nem hallhatod,
 És fáj a gondolat, hogy ezt te nem tudod.

Napjaimat törrel a szívemben élem,
 Lábnyomaimat megtölti kicsorgó, forró vérem,
 Csak legyen már vége, ennyit kértem,
 De a halál nem kegyes, nem jön el értem.

edwardhooper

Ópium

Nem ébred a Hajnal,
 Pedig, hogy várom!
 Nem ontja sugarait
 A végtelen láthatáron.
 Sötét van, mindenhol,
 Komor a szívem.
 Kélne végre a Nap
 A sötét óceánon!

kosakati

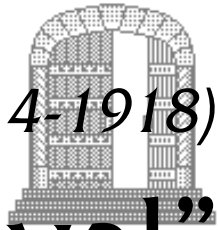
Fehér láng

Fehér láng...
 Fehér lángban fehérre égni,
 Könnyen, gyorsan megtisztulni...
 Mikor már nagyon mocskosak vagyunk,
 Gyorsan tiszta laphoz jutni...
 Ártatlan szemekkel
 Mindig újra indulhatni...
 Fehér lángban fehérre égni!
 Vannak vallások, próféciaák,
 Szertartások, ideológiák,
 Hitek, tévedések, mende-mondák,
 De nincs fehér láng.
 Csak tér van, anyag és idő!
 Ne várj hófehér csodát!

Scholtz Róbert Gergely

A Nagy Háború elfeledett cigány katonái (1914-1918)

„Hegedűvel és puskával”

„A magyar mindig kedvelte a kézitását és a szuronyharcot, de ha ehhez cigányzenét kap, hát megőrül. Nem találsz olyan magyar falut, a melyben száz mesét ne tudnának a háborúról és a háborúban a hegedűről. Soha sebesült nem tér vissza a nélkül, hogy ne tudna mesét hegedűről, a mely életeket elpusztított vagy megmentett. Cigánycapatok mennek együtt a magyar honvédekkel és huszárokkal, ágyútűzben húzzák a hátuk mögött, és akkor a magyarnak nem lehet ellentállni...”

(Daily Mail, 1915)

A zsákai HANGADÓ Egyesület az I. világháború 100. évfordulója alkalmából egy nemzetközi tudományos ismeretterjesztő kiadvánnyal és kiállítással emlékezett meg a Nagy Háború elfeledett cigány katonáiról. A téma aktualitását a kutatottság hiánya mellett az első világháború centenáriuma indokolta.

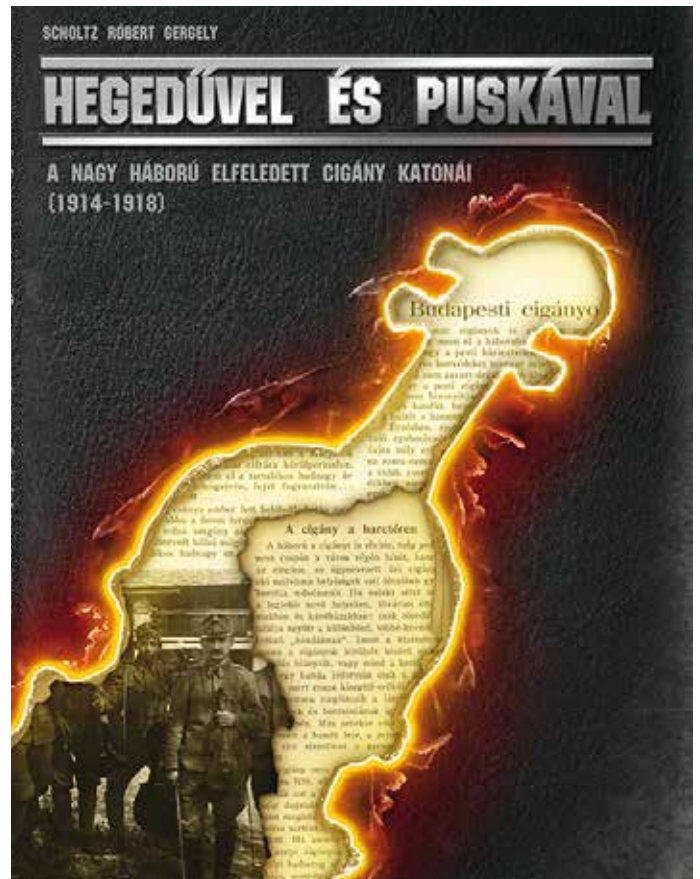
A projektről

A nagyközönség napjainkig nem tudja, hogy az első világháborúban több ezer cigány katona – „füstös”, „fáraó-, fekete-honvéd” – harcolt. A kutatást megnehezíti a források feltáratlansága, ezért a hagyományos írott és képi emlékek mellett a rendhagyó emlékeket, a vicceket és anekdotákat is tanulmányoztuk. A cigányokat a háború idején nem anyakönyvezték, a közösségi „gúnynevikön” kívül hivatalos nevük sem volt. Az Osztrák-Magyar Monarchia területén a cigányságot nem tekintették önálló nemzetiségnek, így származásukat a katonaság hivatalos irataiban sem tüntették fel. A harctérre küldött cigány férfiak pontos létszáma nem meghatározható. Figyelembe véve, hogy a szalontai Bakos Lajos hét, Hamza Miska cigányprímás öt fia szolgált a fronton, számuk „jelentős” lehetett.

Az önként berukkolt, majd 1916-tól kényszersorozott férfiak többsége nem tudott se írni, se olvasni. Történeteiket katonatársaik, a korabeli sajtó örökítette meg. A kiterjedt gyűjtőmunkára alapuló figyelemfelkeltető és talán gondolatébresztő kötetünk ezt a hiányt igyekszik pótolni. Elsősorban nem enciklopédikus ismereteket kíván nyújtani, helyette a korabeli cigányság helyzetét, a cigányokhoz kapcsolható hadi- és történelmi eseményeket, továbbá számos érdekes, értékes, s egyben humoros információt tesz közzé a Monarchia alakulatainak mindennapi életéből. A közreműködő bolgár kutatóknak köszönhetően a szövetséges bolgár katonatörténeteket is bemutat.

Nyírbátor környéki cigány katona és párja (Báthori István Múzeum, Nyírbátor)

Ki a cigány?

A Hegedűvel és puskával kötetben a háború idején a környezete által cigánynak tartott embereket tekintjük cigánynak, vagyis cigány az, aki cigánynak született, azzá vált, vagy úgy néz ki. Önmagukat a cigányok romnak nevezik. Jelentése: ember, cigány ember. A cigány nevet a görög athinganoi [érint-hetetlen, kis ázsiai vallási szekta tagja] kifejezésből származtatják. Magyarország területére a cigányok több hullámban vándoroltak be. Tömeges megjelenésük a 15. századra, majd a dualizmus időszakára tehető.

A 20. század elejére országosan elterjedt a vándorcigány és a letelepedett cigány kettős képe. Míg a kóborokat a társadalom ellenségének tekintették, addig a letelepedett cigányokat „nem is sorolták” a cigányok közé. Az 1893. évi Czigányösszeírás szerint mintegy 300 ezer cigány élt az országban, melynek 3,3%-a számított kóbornak. A cigányság többségét az Alföldön, a Dél-Dunántúlon és Erdélyben regisztrálták. Nyelvi és történelmi szempontból három nagy csoportba sorolhatók: romungrók, oláh-cigányok és beások.

Cigányok mundérban

„Ugy harcolt a cigány, mint egy oroszlán. A fáradalmakat a legjobban bírta, igényei nem voltak, meleget vagy hideget föl sem vette, s ha verekedni kellett, nem volt vakmerőbb legény az egész ezredben.

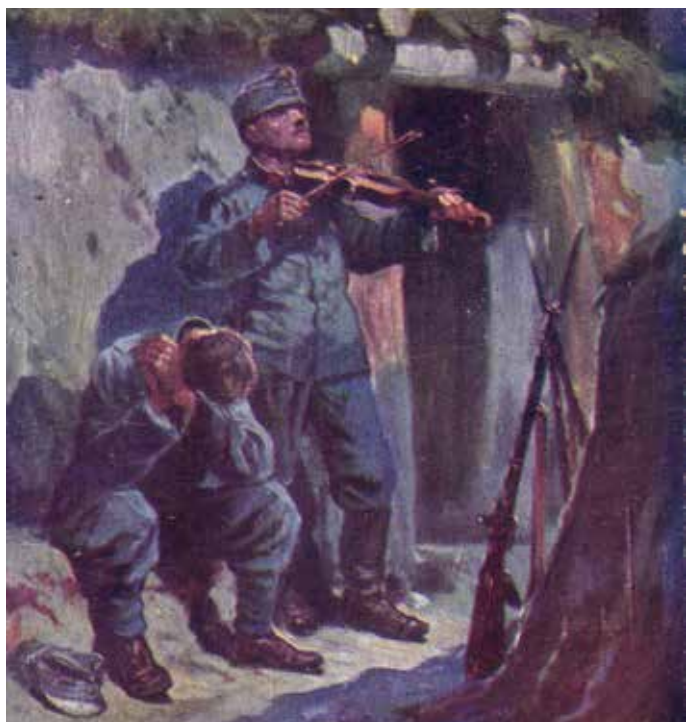
Csongrád megyei kóbor cigányok (Móra Ferenc Múzeum, Szeged)

Azt akarta megmutatni, hogy a cigánynak, a mindenünnét kirugott, mindenkitől lenézett cigánynak is van hazája.

(Budapesti Hírlap
1914. november 14.)

A Nagy Háború idején a védköteles – 17-55 éves – cigányokat a Monarchia hason-korú férfiával együtt besorozták. „A cigányok letelepítéséről” szóló 15.000/1916. évi B.M. rendelet a kóbor cigányok kötelező sorozását, lovaik elkobzását rendelte el. A hadseregben a muzsikus cigányokat a katonazenekarok és a hangászok – dobos, kürtös – között találjuk. Sokan békebeli foglalkozásuknak megfelelően kovácsok, mészárosok lettek; a fafaragók, teknővájók, kosárfonók az erődítési munkálatoknál tevékenykedtek. Jó hasznukat látták a frontok mögötti kertgazdaságokban, a hadifoglyok felügyeleténél, valamint velük végeztették a legtöbb köztisztasági munkát – pl. latrinatakarítás, halottak eltemetése.

A cigányok közül került ki számos sebesültszállító, kém, felderítő, néhányuk a huszároknál és a kor elitalakulatánál, a rohamisták között szolgált. Az önkéntes frontzenészek zenekarokba tömörültek, s a tisztek szórakoztatása mellett a frontvonalban és a hadifoglytáborokban is húzták a talpalávalót. Hegedűvel és puskával harcolt Munczy Béla, a szőke primás, kinek harctéri naplóját a Soproni Levéltár tervezi megjelentetni.

Élet a lövészárkokban (Zempléni Múzeum, Szerencs)

Cigányzenés mulatozás (Babos Krisztina gyűjtemény)

„Rémes helyzetben voltam, tölem jobbra, balra [az olasz tűzértség] halomra dönti az állásokat és már közeledik felém. Épp egy sebesültet kötöttem be, mikor a hátam mögött a dombon vágott be a csim bum. A fejemre esett egy darab kő, de csak megdagadt nem tört be. Most mit csináljak, ha itt maradok biztos halál, mert addig még a lőrést látja nem nyugszik, ha a romokon keresztül szaladok a gyalogság tüzel rám és talán egy csim bummnak szaladok elébe. Végre elhatároztam, hogy balra szaladok! Jézusom! Milyen látvány tárult elém. Az állás teljesen össze van döntve a halottak halomszám, egyiknek fejveleje látszik, a másik még hörög és itt kellett keresztül szaladnom...”

(Munczy Béla, a szőke primás harctéri naplója
1916. szeptember 15. id.
Szakácsné D. Anita)

Hans Larwin: Cigány katona (Zempléni Múzeum, Szerencs)

Jelenleg a kutatás kezdetén járunk. A felgyűjtött anyag rendszerezése, közzététele folyamatban van. Főbb témaköreink: a cigányok rövid története, Cigányügy a Nagy Háború idején. Cigányok mundérban: zenészek, hangászok, frontzenészek. Halálfejes katonák, huszárok, tengerészek. Projektünk az érem mindkét oldalát bemutatva igyekszik valós képet festeni a háborúról és a háborúban harcolt cigány katonákról. A kötet utolsó negyedét ezért a hadifoglyok, sebesültek, hősi halottak fejezetei mellett a katonaszőkevények, öncsonkítók témaköreire zárják.

Reméljük kutatásunkat az Antant seregek cigány katonáira is kiterjeszthetjük, valamint sor kerülhet a felgyűjtött anyag teljes közzététele.

A vándorkiállítás megtekinthető 2019. április 6-án, szombaton 13.00 órától Budapesten, a Rácz Gyöngyi Közösségi Központban (1043. Budapest, Tél utca 52. – ujpestiroma.hu), majd június 1-jén Kunszálláson, a Nemzetközi Hadikultúra és Military Fesztiválon (HMFest: hmfest.hu).

A kiállítás az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság támogatásával valósult meg.

Kiemelt támogatónk: Ásatárs Kft.

